

**PREZES
URZĘDU OCHRONY**

Konkurencji i Konsumentów

Delegatura w Lublinie

**20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26**

E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 7 lipca 2014r.

RLU-61-27/13/MW

**DECYZJA RLU 11/2014
Wersja bip**

I.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz.331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu, przeciwko Europark Sp. z o.o. w Warszawie,

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) stosowanie przez Europark Sp. z o.o. w Warszawie postanowienia wzorca: „Regulamin Funkcjonowania Parkingu” o treści:

„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczane dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności”,

które to postanowienie jest wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.)

i twierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 1 maja 2014 r.

2. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) działanie Europark Sp. z o.o. w Warszawie, polegające na żądaniu od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej”, co stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16

kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503)

i twierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 1 maja 2014 r.

II. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm), w związku ze stwierdzeniem stosowania przez Europark Sp. z o.o. w Warszawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Europark Sp. z o.o. w Warszawie z tytułu stosowania praktyki opisanej w pkt I. 2 sentencji decyzji karę pieniężną w wysokości **13 562 zł (słownie: trzynaście tysięcy pięćset sześćdziesiąt dwa złote)** płatną do budżetu państwa.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 oraz w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), stosowanie do art. 264 § 1 w związku z art. 263 ust 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z2013r.poz. 267) obciąża się Europark Sp. z o.o. w Warszawie kosztami postępowania, które kończy niniejsza decyzja administracyjna, w kwocie 45, 80 zł (słownie; czterdzieści pięć złotych, 80/100) i zobowiązuje do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezes UOKIK) przeprowadził postępowanie wyjaśniające RLU-405-18/2013/MW, w ramach którego dokonał analizy działalności spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Europark w Warszawie (zwanej dalej Europark, Przedsiębiorcą lub Spółką), która to Spółka administruje prywatnymi parkingami umiejscowionymi w kilku miastach na terenie całego kraju. Postępowanie zostało zainicjowane licznymi skargami konsumentów, którzy twierdzili, iż działalność tego przedsiębiorcy narusza ich interesy, między innymi wskutek:

- błędnego oznakowania parkingów, co może wprowadzać konsumentów w błąd;
- pobierania nieuzasadnionych, dodatkowych opłat z tytułu nie wykupienia biletu w parkomacie, która wynosił 50-80 zł oraz dodatkowo opłaty administracyjnej w wysokości 150 zł.

Jak wynika z pism składanych przez Europark w postępowaniu wyjaśniającym podstawą nałożenia opłaty dodatkowej w kwocie 50 zł lub 80 zł jest naruszenie regulaminu parkingu. *„Opłata dodatkowa jest oficjalną nazwą grzywny wystawianej przez firmę parkingową w oparciu o prawo cywilne. Opłata dodatkowa wynika z braku zapłaty za parkowanie lub złamanie postanowień regulaminu parkingu. Zadaniem opłaty dodatkowej jest motywowanie kierowców do użytkowania miejsc parkingowych zgodnie z zasadami zawartymi w regulaminie parkingu” (www.europark.net.pl)*” wyjaśnia Europark.

Natomiast, wg wyjaśnień składanych przez Europark, opłata administracyjna „*zwiększa karę nałożoną na użytkownika pojazdu zgodnie z Regulaminem parkingu*”. W innym miejscu pisma przedsiębiorca podaje, że opłata administracyjna jest opłatą zryczałtowaną dla każdego z kierowców, który zlekceważył Regulamin Parkingu i druk opłaty dodatkowej. Wysokość tej opłaty jest ustalona zgodnie z polityką firmy i została określona „*w oparciu o wysokość kosztów pozyskania informacji o właścicielu pojazdu, kosztach administracyjnych i kosztach związanych z ewentualną windykacją należności przez TAXAT*”.

Wg wyjaśnień Przedsiębiorcy, w przypadku, gdy wezwania do zapłaty okażą się nieskuteczne, należność zostanie przekazana do firmy windykacyjnej, a dane dotyczące właściciela samochodu mogą być opublikowane w publicznej bazie dłużników.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy dał uzasadnione podstawy do wszczęcia z urzędu, po uzyskaniu stosownego Upoważnienia Prezesa UOKiK z dnia 17 października 2013 r., postępowania administracyjnego przeciwko Europark Sp. z o.o. w Warszawie, w związku z zarzutem naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez :

1. stosowanie postanowienia wzorca: „Regulamin Funkcjonowania Parkingu” o treści: „*W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczane dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności*”, które to postanowienie zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.), co może stanowić praktykę z art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50 poz. 331 ze zm.) zwanej dalej ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów.

2. żądaniu od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej”, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503) tj. praktykę określoną w art. 24 ust. 2 pkt 3 w.w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

W odpowiedzi na Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów Europark złożył wyjaśnienia pismem – data wpływu 12.11.2013 r., w których podniósł, iż :

- z usług parkingów prowadzonych przez przedsiębiorcę korzystają zarówno konsumenci jak i osoby nie będące konsumentami,
- Europark bazuje na kapitale norweskim i opiera się na modelu działalności gospodarczej stosowanej od ponad 30 lat najpierw w Norwegii, a następnie w Szwecji i w Danii. Model ten obejmuje również stosowanie wobec konsumentów dodatkowej opłaty,
- taki sam model rozliczania z kontrahentami stosują również inne firmy administrujące parkingami na terenie Polski tj, APCOA Parking Polska Sp z o.o. oraz City Parking Group Wrocław a także inne podmioty publiczne (Gmina miasta Gdyni, Gmina miasta Toruń), w których uzależniono wysokość opłaty dodatkowej od terminu jej uiszczenia,

- co do zarzutu stosowania postanowienia wzorca umowy, który jest postanowieniem niedozwolonym z uwagi na wpisanie go do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, to przedsiębiorca zaniechał stosowania tej praktyki w okresie maj - czerwiec 2013 r. (w zależności od lokalizacji poszczególnych parkingów, czego potwierdzeniem są załączone zdjęcia regulaminów,

- co do zarzutu żądania od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej”, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503), to Europark w całości się z nim nie zgadza.

Przedsiębiorca podniósł, że wymieniona w „Wezwaniu do zapłaty” kwota 150 zł nie stanowi sposobu sfinansowania wydatków, które Europark ma ponieść w przyszłości ani zryczałtowanej sumy kosztów. Ustanowienie opłaty administracyjnej zmierza jedynie do zmotywowania nierzetelnego kontrahenta do terminowego wykonania zobowiązania wynikającego z Regulaminu Parkingu. W związku z naruszeniem Regulaminu przez kontrahentów Europark ponosi jednak szereg wydatków tj.

- a) wynagrodzenie kontrolerów parkingów (9 stanowisk pracy) w przeciętnej kwocie xx miesięcznie;
- b) wynagrodzenie pracowników biurowych zajmujących się obsługą opłat dodatkowych i wezwań do zapłaty w przeciętnej kwocie xx zł miesięcznie;
- c) koszt wykonania blankietów opłaty dodatkowej (druki ścisłego zarachowania, samokopiujące, wodoodporne) – ok. xx zł za sztukę, przeciętnie xx zł miesięcznie;
- d) opłata od CEPiK w kwocie xx zł od jednego wniosku o udostępnienie danych właściciela pojazdu (przeciętnie xx zł miesięcznie);
- e) drukowanie wezwań i dokumentacji dla kontrahenta – przeciętnie xx zł miesięcznie);
- f) koperty, przeciętnie xx zł miesięcznie,
- g) opłaty pocztowe – przeciętnie xx zł miesięcznie ;
- h) obsługa rachunku bankowego, na który następują wpłaty opłat dodatkowych – przeciętnie xx zł miesięcznie;
- i) abonament w biurze informacji gospodarczej (KRD) przeciętnie xx zł miesięcznie.

W złożonych wyjaśnieniach Europark stwierdził, iż analiza w.w kosztów prowadzi do wniosku, że wpływy z opłat administracyjnych nie pokrywają ponoszonych przez Europark wydatków. Europark ponosi jednak te wydatki jeszcze przed wysłaniem do nierzetelnego kontrahenta „Wezwania do zapłaty”. Przed jego wysłaniem należy bowiem ustalić dane właściciela samochodu, ponieść koszty blankietów i materiałów biurowych oraz koszty wynagrodzenia osób zajmujących się kontrolą przestrzegania regulaminu i reakcją na przypadki jego nieprzestrzegania. Wydatki te posiadają zatem wymiar rzeczywisty i określony.

Ponadto Europark podał, iż: *„wskazać należy, iż od początku działalności Europark nie odnotował zysków na działalności. W tej sytuacji nie sposób uznać, że żądanie w wezwaniu do zapłaty od konsumentów kwoty 150 zł stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. Nie jest to bowiem działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami, a tym bardziej z prawem, ani nie narusza i nie zagraża interesom konsumentów. Przy ocenie powyższej należy pamiętać, że skorzystanie z usług przedsiębiorcy jest dobrowolne, a treść Regulaminu Parkingu czytelna i łatwo dostępna a zakres działania nie jest znaczny”* .

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego Europark wyjaśnił również, iż dokonał zmiany treści stosowanego dotychczas Regulaminu oraz wezwał do zapłaty w okresie maj – czerwiec 2013 r.

Wezwany przez Prezesa UOKIK do udokumentowania wprowadzonych zmian Regulaminu oraz Wezwania do zapłaty, poprzez dołączenie do akt sprawy dokumentacji fotograficznej parkingów Europark Sp. z o.o. w Warszawie, sporządzonych wg następujących zasad:

- 1) Europark Sp. z o.o. wykona po 3 zdjęcia w opcji z datownikiem dla każdego z przynajmniej 2 parkingów w danym mieście z listy parkingów przedstawionych przez przedsiębiorcę (wybór dowolny).
- 2) na jednym zdjęciu uwidoczniona będzie czytelna treść Regulaminu parkingu, na drugim treść informacji zamieszczonej na parkomacie, a na trzecim ogólny widok parkingu z logo Europark.
- 3) Wydrukowanie zdjęć (względnie przesłanie w pliku) i przesłanie na adres delegatury UOKIK w Lublinie razem z adnotacją, do parkingu z jakiej lokalizacji należy przypisać określone zdjęcia, datą i godziną ich wykonania,

Europark do pisma z dnia 3 stycznia 2014 r. załączył płytę CD z dokumentacją zdjęciową parkingów w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 51 i przy ul. Twardej 15, we Wrocławiu – przy ul. Szkolniczej 30 i przy ul. Dąbrowskiego 40, w Katowicach przy ul. Przemysłowej 3 i przy ul. Francuskiej, w Sopocie przy ul. Powstańców Warszawy 25 oraz w Lublinie przy ul. Królewskiej 10, z datą wykonania zdjęcia zmienionego Regulaminu – 17 czerwiec 2013 r.

Postanowieniem nr 70/2014 z dnia 3 marca 2014 r. Prezes UOKIK ograniczył stronie postępowania wgląd do materiału dowodowego sprawy w zakresie :

- 1) nazwy i siedziby osoby prawnej składającej do Prezesa UOKIK skargę na działania Europark w zakresie pobierania opłaty dodatkowej za usługi parkingowe- pismo z dnia 18.09.2013r. - kart a 127-135
- 2) danych osobowych oraz adresu mailowego osoby fizycznej składającej skargę na Europark – mail z dnia 4 marca 2013r. wraz z pismem dnia 2 marca 2013 r. – karta 29-32
- 3) danych osobowych oraz adresu mailowego osoby fizycznej składającej skargę na Europark –mail z dnia 15.03.2013r. karta 33-38
- 4) adresu mailowego osoby fizycznej składającej skargę na Europark –mail z dnia 28 .03.2013r. karta 39;
- 5) danych osobowych osoby fizycznej składającej skargę na Europark w piśmie z dnia 10 czerwca 2013r, w załączniku do niego karta 40-60;
- 6) danych osobowych osoby fizycznej składającej skargę na Europark – pismo z dnia 14 maja 2013 r. wraz z załącznikami – karty 60-68 .

W piśmie z dnia 14 kwietnia 2014r. Europark poinformował o ponownej zmianie Regulaminu parkingu, na dowód czego dołączył do pisma nowy Regulamin.

Pismem z dnia 8 maja 2014r. wskazał, iż nowy Regulamin parkingu obowiązuje od dnia 1 maja 2014r. Jako dowód dokonanej zmiany załączył zdjęcia wybranych parkingów wraz płytą CD, na których uwidoczniona jest treść zmienionego Regulaminu. Zdjęcia wykonane zostały w dniu 6 maja 2014r.

Zmiana regulaminu spowodowała również zmianę z dniem 30 kwietnia 2014 r. treści „Wezwania do zapłaty”. Jednakże pomimo wprowadzenia w.w zmian, w ocenie

Europark postawione przedsiębiorcy zarzuty w niniejszym postępowaniu są nieuzasadnione.

Prezes UOKIK zakończył prowadzone postępowaniem administracyjne, oraz powiadomił Spółkę o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (z którego to uprawnienia Spółka skorzystała) pismem z dnia 11 kwietnia 2014 r., a po włączeniu Postanowieniem nr 110 z dnia 13 maja 2014 r. do akt sprawy informacji, które wpłynęły po w.w dacie, przesłał Spółce w/w Postanowienie wraz z kopią pism włączonych do akt sprawy po zakończeniu postępowania dowodowego. Ponadto Postanowieniem nr 125/2014 z dnia 14 maja 2014 r. Prezes UOKIK włączył do akt sprawy wydaną przez Prezesa UOKIK w dniu 7 grudnia 2011 r. Decyzję RLU 33/11, o czym zawiadomił przedsiębiorcę wraz z kopią decyzji pismem z dnia 15 maja 2014 r.

Prezes UOKIK ustalił następujący stan faktyczny:

Europark sp. z o.o. w Warszawie jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000311556.

Dowód: odpis z KRS – karta 73-79, 91- 97

Europark prowadzi działalność gospodarczą w szeroko pojętym zakresie świadczenia usług. Od 2008r. prowadzi również najem nieruchomości gruntowych celem prowadzenia parkingów niestrzeżonych dla samochodów osobowych zlokalizowanych w kilku dużych miastach w Polsce, działając w tym zakresie w swoim imieniu i na własny rachunek.

Aktualnie Europark prowadzi parkingi :

- a) w Warszawie, przy ul. Nowogrodzkiej, przy ul. Twardej, przy ul. Taśmowej, przy ul. Wynałazek;
- b) we Wrocławiu (przy ul. Sokolniczej, przy ul. Stawowej, przy Pl. Uniwersyteckim, przy ul. Dąbrowskiego, przy ul. Suchej, przy ul. Dyrekcyjnej, przy ul. Borowskiej);
- c) w Katowicach (przy ul. Rady Europy, przy ul. Przemysłowej, przy ul. Francuskiej, przy ul. Warszawskiej);
- d) w Sopocie (przy ul. Powstańców Warszawy)
- e) w Łodzi (przy ul. Zachodniej , przy ul. Próchnika);
- f) w Lublinie (przy ul. Królewskiej).

Dowód: wyjaśnienia przedsiębiorcy – karta 83- 87

Na terenie parkingów umieszczone są znaki informacyjne: przy wjeździe na parking znak pionowy, biała litera „P” na niebieskim tle, oznaczający parking, pod spodem „Płatny 24 h”, „Korzystanie z Parkingu na zasadach określonych w Regulaminie”, podpis – EuroPark¹.

Kolejna informacja w formie pionowej tablicy to Regulamin Funkcjonowania Parkingu. Na wszystkich parkingach w Polsce obowiązywały te same zasady dotyczące korzystania z parkingów określone Regulaminem Parkingu. Jediną różnicą jest kwota opłaty dodatkowej, która wynosiła 50 zł lub 80 zł, w zależności od lokalizacji parkingu.

¹ W treści decyzji Prezes UOKIK przytaczając treść dokumentów Spółki użył oryginalnej, używanej przez Przedsiębiorcę pisowni nazwy tj. „EuroPark”

Stosowane przez Europark zasady korzystania z parkingów były zmieniane przez przedsiębiorcę w toku prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania tj. najpierw wyjaśniającego a następnie administracyjnego. Z uwagi na powyższe, stwierdzić należy, że w następujących okresach obowiązywały różne zasady funkcjonowania parkingów:

- a) od 2011 r. – do 17.06.2013 r
- b) od 18.06. 2013 r.- do 30 kwietnia 2014 r.
- c) od 1 maja 2014 r. i nadal

Ad. a) W okresie od 2011 r do dnia 17 czerwca 2013 r. obowiązywał Regulamin Funkcjonowania Parkingu o następującej treści :

„1. Poprzez wjazd na teren Parkingu, użytkownik zawiera z EuroPark Sp. z o.o umowę o najem miejsca parkingowego na warunkach określonych w niniejszym Regulaminie (art. 69 kc oraz 384 § 2 kc). Umowa najmu zostaje zawarta z chwilą wjazdu na miejsce parkingowe a kończy się wraz z wyjazdem z parkingu. W przypadku braku akceptacji warunków regulaminu parkingu, użytkownik powinien opuścić parking w przeciągu 5 minut.

2.Parking przeznaczony jest wyłącznie dla pojazdów dla których uiszczono opłatę za czas parkowania oraz dla pojazdów posiadających specjalne zezwolenie na parkowanie w tej strefie.

3.Cennik oraz czas obowiązywania płatnego parkowania umieszczony jest na automacie pobierającym opłaty. Opłata za parkowanie jest naliczana proporcjonalnie do czasu parkowania.

4.Opłata dotyczy również pojazdów osób niepełnosprawnych oraz pojazdów posiadających zezwolenie na parkowanie na drogach publicznych.

5.Bilet musi być umieszczony do wglądu wewnątrz pojazdu za szybą w miejscu dobrze widocznym z zewnątrz.

6.Bilet jest ważny tylko dla tej strefy płatnego parkowania.

7.Parkowanie poza wyznaczonymi miejscami parkingowymi jest niedozwolone. Parkowanie na miejscach zarezerwowanych dozwolone jest tylko za specjalnym zezwoleniem.

8.Jakiegokolwiek naruszenie tych warunków może spowodować naliczenie opłaty dodatkowej (wg cennika umieszczonego na automacie)i usunięcie oraz zatrzymanie pojazdu do momentu uregulowania należnych opłat. Koszt przechowywania i holowania pojazdu ponosi właściciel pojazdu.

9.W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczane dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności.

10.Korzystanie z parkingu odbywa się wyłącznie na własne ryzyko” .

Dowód : skarga konsumenta – karta 21

Na parkomatach Europark (np. zlokalizowanym w Lublinie Plac Katedralny) zamieszczone były następujące informacje:

„Opłaty: Od poniedziałku do niedzieli: godz. 7:00 -20:00 – 3 zł za każdą rozpoczętą godzinę ; godz. 20 : 7 – 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę

Parking niestrzeżony czynny 24 h

Koszty opłaty dodatkowej- (opłata dodatkowa za brak ważnego biletu, przekroczony czas parkowania, nieprawidłowe parkowanie) 50 zł

Czas parkowanie obliczony jest proporcjonalnie do wniesionej opłaty.

Parkomat nie wydaje reszty”.

Dowód : zdjęcia – karty 23-25, 48-60

W przypadku stwierdzenia przez kontrolera przedsiębiorcy naruszenia zapisów Regulaminu, pracownik Europark umieszcza za szybą samochodu druk „opłaty dodatkowej” na kwotę 50-80 zł (w zależności od lokalizacji parkingu). Z druku wynikało, że opłatę należy uiścić na podane na druku konto w terminie 2 tygodni. Blankiet „opłaty dodatkowej” na rewersie zawierał następującą informację w języku polskim i angielskim :

1. Uzasadnienie

Opłata dodatkowa została ustalona przez EuroPark Sp. z o.o. na podstawie regulaminu funkcjonowania parkingu, który znajduje się przy wjeździe i nad parkomatem. Wszystkie parkingi zarządzane przez EuroPark Sp. z o.o. są własnością prywatną. EuroPark posiada wszystkie niezbędne prawa do ich użytkowania i utrzymania.

2. Opłata za naruszenie Regulaminu korzystania z parkingu musi być opłacona w terminie 2 tygodni od daty jej wystawienia. W przypadku nieuiszczenia opłaty w przeciągu 2 tygodni należność zostanie przekazana do firmy windykacyjnej i zostaną doliczone dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności, w wyniku czego dane dotyczące właściciela samochodu mogą być sprawdzone i opublikowane w publicznej bazie danych dłużników.

Dodatkowe informacje mogą być uzyskane pod nr. telefonu +48 22 3009600 pn- pt. w godz. 9 - 17.

3. Reklamacje

Klient może złożyć pisemną reklamację kwestionującą zasadność wystawienia dokumentu opłaty dodatkowej wskazując numer opłaty i dane osobowe właściciela samochodu (użytkownika). Sprzeciw można składać na w/w adres w ciągu 10 (dziesięciu) dni od dnia, w którym opłata dodatkowa została wydana. EuroPark ul T. Chałubińskiego 8/30p, 00-513 Warszawa lub na adres e-mail bok@europark.net.pl. Europark nie będzie rozpatrywał reklamacji, które zostały dostarczone po czasie lub w przypadku, gdy nie podano numeru opłaty i danych osobowych właściciela samochodu. Nie przedstawienie reklamacji będzie traktowane jako zgoda na przyjęcie warunków opłaty”.

Dowód: załącznik do skargi konsumenta, karta 32- 33, 68-69

„Wezwanie do zapłaty”, które Europark przesyłał konsumentom w związku z brakiem zapłaty w w/w terminie opłaty dodatkowej w wysokości 50- 80 zł (z tytułu naruszenia postanowień Regulaminu) zawierało również żądanie zapłaty „opłaty administracyjnej” w wysokości - 150 zł. Zatem łącznie „Wezwanie do zapłaty” opiewało na kwotę od 200 zł do 230 zł. Wzorzec „Wezwania do zapłaty”, w którym zamieszczona była „opłata administracyjna” w wysokości 150 zł, stosowany był przez Europark od listopada 2011 r. do 17 czerwca 2013 r.

Ponadto każde „Wezwanie do zapłaty” zawierało logo Krajowego Rejestru Długów wraz z informacją: „*Informacje o nieuregulowanych zobowiązaniach będą przekazane do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010r, o udostępnieniu informacji gospodarczych wymianie danych gospodarczych www.krd.pl.”* Pod tym napisem zamieszczona jest dodatkowa informacja o treści:

„Umieszczenie informacji o Państwa zobowiązaniach w Krajowym Rejestrze Długów skutkuje ograniczeniem możliwości swobodnego funkcjonowania na rynku konsumenckim lub prowadzenia działalności gospodarczej, nawet do 10 lat. Dłużnicy

notowani w KRD napotykają na znaczne utrudnienia w korzystaniu z usług finansowych (kredyty, zakupy ratalne, leasing), telekomunikacyjnych (możliwość kupna telefonu w abonamencie), multimedialnych (telewizja kablowa, szerokopasmowy dostęp do Internetu) wynajmu lokali, (mieszkania, biura, magazyny) itp. Banki firmy leasingowe i pośrednictwa ratalnego, operatorzy telefoniczni, telewizje kablowe i wiele innych firm w takim wypadku mogą odmówić współpracy, albo zaoferować ją na gorszych warunkach”.

Dowód : skarga konsumenta karta 31, 80, wyjaśnienia przedsiębiorcy – karta 83-89

Ad.b) Od 17 czerwca 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. treść Regulaminu Parkingu była następująca :

- „ 1. Poprzez wjazd na teren Parkingu, użytkownik zawiera z EuroPark Sp. z o.o umowę o najem miejsca parkingowego na warunkach określonych w niniejszym Regulaminie. Umowa ulega rozwiązaniu z chwilą wyjazdu z parkingu. W przypadku braku akceptacji warunków regulaminu parkingu, użytkownik powinien opuścić parking w przeciągu 5 minut.
- 2.Parking przeznaczony jest wyłącznie dla pojazdów dla których uiszczono opłatę za czas parkowania oraz dla pojazdów posiadających specjalne zezwolenie na parkowanie w tej strefie.
- 3.Cennik oraz czas obowiązywania płatnego parkowania umieszczony jest na automacie pobierającym opłaty. Opłata za parkowanie jest naliczana proporcjonalnie do czasu parkowania. Automat nie wydaje reszty. Opłatę należy uiścić z góry.
- 4.Opłata dotyczy również pojazdów osób niepełnosprawnych oraz pojazdów posiadających zezwolenie na parkowanie na drogach publicznych.
- 5.Bilet lub karta abonamentowa musi być umieszczony do wglądu wewnątrz pojazdu za szybą w miejscu dobrze widocznym z zewnątrz.
- 6.Bilet lub karta abonamentowa jest ważny tylko dla tej strefy płatnego parkowania.
- 7.Parkowanie poza wyznaczonymi miejscami parkingowymi jest niedozwolone. Parkowanie na miejscach zarezerwowanych dozwolone jest tylko za specjalnym zezwoleniem.
- 8.Jakiegokolwiek naruszenie tych warunków może spowodować naliczanie opłaty dodatkowej w kwocie 80 zł i usunięcie oraz zatrzymanie pojazdu do momentu uregulowania należnych opłat. Koszt przechowywania i holowania pojazdu ponosi właściciel pojazdu.
- 9.W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczana dodatkowa kara umowna w wysokości 150 PLN.
10. EuroPark odpowiada za wszelkie szkody zawinione przez jej pracowników lub zleceniobiorców pod warunkiem natychmiastowego, nie później jednak jak przed opuszczeniem parkingu, poinformowania o zaistnieniu jakiegokolwiek szkody. EuroPark nie odpowiada za szkody powstałe z winy innych użytkowników parkingu wobec osób trzecich.
- 11.Użytkownik parkingu odpowiada za wszystkie szkody wyrządzone EuroPark bądź osobom trzecim przez niego samego, jego pracowników, Zleceniobiorców lub jego osoby towarzyszące. Ponosi on także odpowiedzialność za zawinione zanieczyszczenie parkingu. Użytkownik zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania EuroPark o zanieczyszczeniu nie później niż przed opuszczeniem parkingu.
- 12.Na parkingu zabronione jest:
 - palenie i używanie otwartego ognia;

- mycie, odkurzanie samochodów, wymiana wody w chłodnicy lub oleju, jak również jakiegokolwiek zanieczyszczenia parkingu .

13. Na terenie parkingu obowiązują przepisy kodeksu drogowego.

14. Parking nie jest strzeżony i nie posiada żadnych zabezpieczeń przed dostępem osób trzecich. Korzystanie z parkingu odbywa się wyłącznie na własne ryzyko parkującego”.

Dowód : wyjaśnienia strony pismo z dnia 7 listopada 2013 r. karta 83 -117, wyjaśnienia przedsiębiorcy karta 141-142 oraz płyta CD –karta 142 a

Od 17 czerwca 2013 r. Europark wymienił również parkomaty, na których z tą datą uwidocznione były następujące informacje:

„Strefa płatnego parkowania, Za parkowanie bez wniesienia opłaty pobierana jest dodatkowa opłata; Parkomat nr; Bilet należy umieścić w widocznym miejscu za przednią szybą, biuro czynne pon- piątek 9 -17 tel.+ 48 22 30096 00; www.europark.net.pl. parkowanie płatne od poniedziałku do niedzieli, Parkomat przyjmuje opłaty całą dobę; każda godzina 3 zł PLN, abonament dobowy – 50 zł PLN.; Koszt opłaty dodatkowej za brak ważnego biletu lub parkowanie w niedozwolonym miejscu 80 PLN; Parkomat nie wydaje reszty”.

Dowód : wyjaśnienia strony pismo z dnia 7 listopada 2013r. karta 84 -114, wyjaśnienia przedsiębiorcy karta 141-142 oraz płyta CD –karta 142 a

Wzór „Wezwania do zapłaty” od dnia 17 czerwca 2013r. został zmieniony przez Europark w ten sposób, że zamieszczono w nim dodatkowe zdanie: „Na podstawie Regulaminu Parkingu oraz art. 475 kodeksu cywilnego (Dz.u. z 1964r. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.) wzywamy do natychmiastowego uregulowania należnej sumy, zgodnie z poniższym zastawieniem”. Ponadto określenie „opłata administracyjna” została zastąpiona określeniem „kara umowna za nieuiszczenie w terminie opłaty dodatkowej”.

Ponadto wezwanie, tak jak poprzednio, wskazywało konto na które należy wpłacić kwotę żadaną przez Europark oraz zawierało logo Krajowego Rejestru Długów wraz z informacją: „Informacje o nieuregulowanych zobowiązaniach będą przekazane do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010r, o udostępnieniu informacji gospodarczych wymianie danych gospodarczych www.krd.pl.” Pod tym napisem zamieszczona była dodatkowa informacja o treści:

„Umieszczenie informacji o Państwa zobowiązaniach w Krajowym Rejestrze Długów skutkuje ograniczeniem możliwości swobodnego funkcjonowania na rynku konsumenckim lub prowadzenia działalności gospodarczej, nawet do 10 lat. Dłużnicy notowani w KRD napotykają na znaczne utrudnienia w korzystaniu z usług finansowych (kredyty, zakupy ratalne, leasing), telekomunikacyjnych (możliwość kupna telefonu w abonamencie), multimedialnych (telewizja kablowa, szerokopasmowy dostęp do Internetu) wynajmu lokali, (mieszkania, biura, magazyny) itp. Banki firmy leasingowe i pośrednictwa ratalnego, operatorzy telefoniczni, telewizje kablowe i wiele innych firm w takim wypadku mogą odmówić współpracy, albo zaoferować ją na gorszych warunkach”.

Załącznikami do wezwania są: kopia opłaty dodatkowej, dokumentacja fotograficzna jako dowód parkowania dłużnika wraz z zdjęciami dokumentującymi parkowanie.

Dowód : wyjaśnienia strony z dnia 7 listopada 2013r. karta 90

Ad. c) Regulamin parkingu uległ kolejnej zmianie z dniem 1 maja 2014 r. Zmieniona treść Regulaminu otrzymała brzmienie :

„1. *Poprzez wjazd na teren Parkingu, użytkownik zawiera z EuroPark Sp. z o.o umowę o najem miejsca parkingowego na warunkach określonych w niniejszym Regulaminie. Umowa ulega rozwiązaniu z chwilą wyjazdu z parkingu. W przypadku braku akceptacji warunków regulaminu parkingu, użytkownik powinien opuścić parking w przeciągu 5 minut.*

2. *Parking przeznaczony jest wyłącznie dla pojazdów dla których uiszczono opłatę za czas parkowania oraz dla pojazdów posiadających specjalne zezwolenie na parkowanie w tej strefie.*

3. *Cennik oraz czas obowiązywania płatnego parkowania umieszczony jest na automacie pobierającym opłaty. Opłatę należy uiścić z góry, niezwłocznie po przybyciu na parking .*

4. *Opłata dotyczy również pojazdów osób niepełnosprawnych oraz pojazdów posiadających zezwolenie na parkowanie na drogach publicznych.*

5. *Dowód uiszczenia opłaty za parkowanie lub karta abonamentowa są ważne tylko dla tego parkingu .*

6. *W celu umożliwienia dokonania kontroli dowód uiszczenia opłaty za parkowanie lub karta abonamentowa powinny zostać umieszczone wewnątrz pojazdu za przednią szybą, po lewej stronie , na miejscu widocznym z zewnątrz.*

7. *Parkowanie poza wyznaczonymi miejscami parkingowymi jest niedozwolone. Parkowanie na miejscach zarezerwowanych dozwolone jest tylko za specjalnym zezwoleniem.*

8. *Zabrania się:*

- *palenie i używanie otwartego ognia;*
- *mycie lub odkurzanie samochodów,*
- *wymiana płynów lub oleju, jak również jakiegokolwiek zanieczyszczanie parkingu .*

9. *Użytkownik pojazdu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone EuroPark bądź osobom trzecim podczas korzystania z parkingu. Użytkownik zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania EuroPark o wyrządzeniu szkody.*

10. *EuroPark odpowiada za szkody wyrządzone przez jego pracowników lub zleceniobiorców. EuroPark nie odpowiada za szkody wyrządzone przez osoby trzecie.*

11. *Parking nie jest strzeżony i nie posiada żadnych zabezpieczeń przed dostępem osób trzecich.*

12. *Naruszanie warunków Regulaminu spowoduje naliczanie opłaty dodatkowej w wysokości 50 PLN. W przypadku wywołania zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia EuroPark może ponadto usunąć pojazdy z terenu Parkingu. Koszty usunięcia pojazdu ponosi jego właściciel.*

13. *W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni od daty jej naliczenia EuroPark będzie dochodził zapłaty w drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Użytkownik parkingu zostanie dodatkowo obciążony kosztami pozyskania danych właściciela pojazdu z Cepik w wysokości przewidzianej w Par. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.09.2001r. w sprawie centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2001 r. Nr 106 poz. 1166 z późn.*

zm.) a także kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego wynikającymi ze stosowanych przepisów” .

Dowód: wyjaśnienia strony –karta 208-209, oraz 236-258

Z przedstawionego przez Europark blankietu Opłaty dodatkowej (wsuwanego przez kontrolera parkingu za wycieraczkę samochodu) wynika, że z dniem 1 maja 2014 r. zamieszczone tam były informacje, które dotyczyły nałożenia na kierującego pojazdem opłaty dodatkowej od 50 do 95 zł (w zależności od lokalizacji parkingu) w przypadku:

- przekroczenia opłaconego czasu parkowania;
- braku dowodu wniesienia opłaty parkingowej;
- pojazd zaparkowany nieprawidłowo;
- inne przekroczenie Regulaminu.

Blankiet zawiera wezwanie do opłacenia opłaty dodatkowej w terminie 2 tygodni od daty wystawienia oraz informacji, że w przypadku nieuiszczenia opłaty w przeciągu 2 tygodni należność zostanie przekazana do windykacji.

Na awersie blankietu zamieszczono następujące informacje w języku polskim i angielskim:

„ Opłata dodatkowa została wystawiona przez EuroPark sp. z o.o. na podstawie regulaminu parkingu, który znajduje się przy wjeździe na parking. EuroPark sp. z o.o. posiada wszelkie niezbędne prawa do zarządzania parkingami oraz do ich użytkowania i utrzymania. (...) Opłata za naruszenie regulaminu parkingu EuroPark musi być opłacona w terminie 2 tygodni od daty jej wystawienia. W przypadku nieziszczenia opłaty w przeciągu 2 tygodni należność zostanie przekazana do działu windykacji.(...) Klient może złożyć pisemną reklamację kwestionującą zasadność wystawienia dokumentu opłaty dodatkowej wskazując numer opłaty i dane właściciela samochodu (użytkownika). Sprzeciwy można składać na niżej wymieniony adres w ciągu 10 (dziesięć) dni od dnia, w którym opłata dodatkowa została wystawiona. EuroPark Sp. z o.o. T.Chałubińskiego 8, 37 p, 00-613 Warszawa lub na adres e-mail bok@europark.net.pl. EuroPark nie będzie rozpatrywał reklamacji, które zostały dostarczone po czasie lub w przypadku, gdy nie podano numeru opłaty i danych osobowych właściciela samochodu. Nieprzedstawienie reklamacji będzie traktowane jako zgoda na przyjęcie warunków opłaty” .

Treść „Ostatecznego Wezwania do Zapłaty” została z dniem 1 maja 2014 r. zmieniona w ten sposób, że tytuł opłaty nakładanej na użytkownika samochodu z tytułu nieterminowej zapłaty opłaty dodatkowej został zmieniony na: „koszty pozyskania danych właściciela pojazdu z CEPIK” w wysokości 30 zł. Ponadto na wezwaniu zamieszczona została informacja o treści: „Kwotę ...prosimy wpłacić na rachunek bankowy nr (...) w ciągu 7 dni od daty otrzymania niniejszego wezwania. W przypadku nieprzekazania należnej sumy w wyznaczonym terminie, skierujemy sprawę na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania do zapłaty” .

Z blankietu „Ostatecznego Wezwania do Zapłaty” została również usunięta informacja o możliwości przekazania, w przypadku braku zapłaty w terminie, danych dłużników do Krajowego Rejestru Długów oraz usunięte zostało logo Krajowego Rejestru Długów.

Od 1 stycznia 2013 r. do dnia 30.09.2013 r. 7 010 blankietów opłat dodatkowych, przy czym były to blankiety wystawiane zarówno konsumentom (osobom fizycznym) jak i innym podmiotom.

W okresie od 01.01. 2013 r., do 30.09.2013 r. przesłał 2 107 sztuk wezwań do zapłaty, przy czym były to wezwania wystawiane zarówno konsumentom (osobom fizycznym) jak i innym podmiotom.

W okresie od 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r. do Europark wpłynęło 1 223 reklamacji dotyczących opłaty dodatkowej, z czego 420 zostało uznanych przez Spółkę. Autorami reklamacji byli zarówno konsumenci (osoby fizyczne) jak i inne podmioty.

W okresie od 01.01.2013 r. do 30.09.2013 r. anulowano 281 opłat administracyjnych.

W okresie od 01.10.2013 r. do 30.09.2013 r. otrzymał kwotę 79 350 tytułem opłat administracyjnych. Wpłat dokonywali zarówno konsumenci (osoby fizyczne) jak i inne podmioty.

Dowody : wyjaśnienia strony pismo z dnia 7 listopada 2013r. – karta 84

Prezes UOKIK, w związku z prowadzonym postępowaniem o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów przeciwko Europark, przeprowadził badanie rynku dotyczące działalności firm administrujących prywatnymi parkingami na terenie Polski, a w szczególności zbadał prawa i obowiązki stron umowy najmu miejsca parkingowego. Badanie objęło 2 przedsiębiorców tj. APCOA Parking Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz City Parking Group S.A. z siedzibą w Grudziądzu oraz zasady odpłatności za korzystanie z miejsc parkingowych ustalone uchwałami Rady miasta Gdyni i Rady miasta Toruń. Wyniki tego badania pozwoliły ustalić, iż :

1. City Parking Poland Sp. z o.o. w Grudziądzu prowadzi działalność w zakresie organizowania oraz zarządzania parkingami w strefach płatnego parkowania na drogach publicznych dla podmiotów publicznych (miasta, gminy), zarządcy dróg różnych kategorii na terenie Polski od 20 lat.

W ramach zawartych umów prowadzi około 30 stref płatnego parkowania na zasadach:

- parkingi niestrzeżone obsługiwane przez parkomaty;
- parkingi niestrzeżone szlabanowe
- parkingi strzeżone szlabanowe.

Na potrzeby niniejszego postępowania przedmiotem badania objęte zostały jedynie zasady funkcjonowania parkingów niestrzeżonych obsługiwanych przez parkomaty, która prowadzone są jako margines działalności przedsiębiorcy od 4 lat. Odnośnie zasad funkcjonowania parkingów obsługiwanych przez system parkomatowy, niestrzeżony to określa go Regulamin Parkingu Niestrzeżonego. Na tego typu parkingach oprócz regulaminu przedsiębiorca stosuje druk opłaty zawiadomienia o nieuiszczeniu opłaty za postój oraz informację zamieszczaną na parkomacie, tzw. winiecie. W Regulaminie umieszczony jest zapis, iż w przypadku wyjazdu z parkingu bez uiszczenia opłaty za parkowanie wynajmujący uprawniony jest do dochodzenia zapłaty kary umownej odpowiadającej wysokości opłaty dobowej za parkowanie, przy

czym wynajmujący uprawniony jest do dochodzenia zapłaty kary umownej odpowiadającej wysokości opłaty dobowej za parkowanie pojazdu oraz do dochodzenia zapłaty kosztów poniesionych w celu zidentyfikowania pojazdu oraz osoby kierującej. W przypadku, gdy pojazd parkował na parkingu przez okres przekraczający 24 godziny wysokość kary umownej ulega zwielokrotnieniu za każdą następną dobę parkowania. Wysokość opłaty ryczałtowej określona jest w części B Regulaminu.

Z kolei w części B Regulaminu zamieszczony jest zapis iż: „W przypadku stwierdzenia braku biletu lub ważnego abonamentu najemca zapłaci karę umowną w wysokości ryczałtowej”.

Wg wyjaśnień przedsiębiorcy niewpisanie do Regulaminu konkretnych kwot do zapłaty wynika z faktu, że nie są to opłaty w jednolitej wysokości na terenie całego kraju, gdyż wynikają one z ustaleń z właścicielami terenu lub z innymi podmiotami, które zgodnie z zawartymi umowami mają wpływ na politykę cenową na terenie parkingu. Przewidywana w takich sytuacjach kara umowna wynosi maksymalnie 100 zł i nakładana jest na użytkowników parkingu, którzy nie wykupią biletu parkingowego lub też ich czas parkowania już minął. Opłata ta stanowi pokrycie rzeczywistych kosztów postoju wraz z kosztami dochodzenia (koszty służb kontrolnych, ich wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych, koszt ustalenia danych osobowych właściciela pojazdu). Z przedstawionego Zestawienia parkingów, na których umieszczono informacje o 8 zarządzanych przez przedsiębiorcę parkingach wynika, że kara umowna za brak biletu wynosi (w zależności od lokalizacji parkingu) od 20 zł do 100 zł. W dwóch przypadkach kara w wysokości 100 zł ulega pomniejszeniu do 50 zł w przypadku jej wniesienia w ciągu 2 dni od jej wystawienia.

Z przesłanego przez przedsiębiorcę druku „Zawiadomienia o obowiązku wniesienia kary umownej z tytułu braku biletu parkingowego” wynika, że poza żądaniem zapłaty kary umownej w wysokości 100 zł, (która ulega pomniejszeniu do kwoty 50 zł w przypadku jej zapłaty w terminie 2 dni) przedsiębiorca przekazuje również informację, iż „w przypadku nie uiszczenia kary umownej ciągu 2 tygodni do opłaty zostaną doliczone koszty związane z dochodzeniem należności”.

Dowód : wyjaśnienia przedsiębiorcy – karta 178- 204 i 221-226

2. APCOA Parking Polska Sp. z o.o. w Warszawie administruje na terenie Polski 15 parkingami prywatnymi, które nie są wyposażone w bariery wjazdowe/wyjazdowe oraz bez stałej obsługi personelu, a w których opłata uiszczana jest w parkomacie i na których w przypadkach przewidzianych regulaminem parkingu możliwe jest wezwanie korzystającego z parkingu do uiszczenia opłaty dodatkowej.

Na dzień 28.01.2014r przedsiębiorca stosuje trzy wzorce regulaminów parkingów obowiązujących na zarządzanych przez firmę parkingach otwartych. To, że funkcjonują różne wzorce wynika z treści umowy zawartej z prawnym dysponentem terenu parkingu.

Z obydwu załączonych Regulaminów wynika, że uprawnienie administratora do żądania opłaty dodatkowej realizuje się w przypadku:

- gdy korzystający z parkingu nie umieści biletu parkingowego wydawanego przez parkomat za przednią szybą pojazdu, w miejscu dobrze widocznym z zewnątrz;
- gdy korzystający uiszczy opłatę parkingową w kwocie niższej niż odpowiadającej faktycznemu czasowi postoju pojazdu,

- jeżeli od momentu upływu okresu 24 godzin parkowania licząc od naliczenia opłaty dodatkowej dany pojazd nie opuści parkingu i nie zostanie uiszczona opłata parkomatowa.

Wysokość opłaty dodatkowej z w.w tytułu wynosi od 48 zł – do 60 zł w zależności od lokalizacji parkingu, przy czym w większości przypadków opłata dodatkowa wynosi 50 zł.

Przedsiębiorca stosuje na wszystkich zarządzanych przez siebie parkingach jeden wzorzec „Wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej”.

Ponadto poza opłatą dodatkową Regulamin przewiduje możliwość zapłaty przez korzystającego z parkingu kary umownej w kwocie 100 zł za naruszenie regulaminu tj. nienależyte wykonanie Umowy najmu tj w przypadkach naruszenia zapisów :

- korzystający z parkingu odpowiada za wszystkie szkody, wyrządzone na terenie parkingu, wynikające zarówno z działania korzystającego jak i z działania wynikającego z wjechania pojazdem na parking;

- korzystający z parkingu zobowiązany jest do korzystania z parkingu w taki sposób , by nie utrudniać korzystania z parkingu innym osobom;

- zabroniony jest wjazd na parking pojazdów przewożących materiały wybuchowe, łatwopalne lub stwarzających niebezpieczeństwo dla innych użytkowników parkingu lub ich mienia;

- na terenie parkingu zabronione jest mycie, odkurzania pojazdów, wymiana wody chłodzącej, paliwa lub oleju, jak również zanieczyszczenia parkingu w inny sposób;

- na terenie parkingu obowiązują przepisy kodeksu drogowego;

- na terenie parkingu dozwolona jest prędkość do 10 km/godz;

- na terenie parkingu zakazane jest palenie i używanie otwartego ognia, magazynowanie paliw, substancji łatwopalnych i pustych pojemników po paliwie, tankowanie z włączonym silnikiem, nieuzasadnione pozostawienie pojazdu z pracującym silnikiem, zanieczyszczanie parkingu, parkowanie pojazdów z nieszczelnym zbiornikiem paliwa i inne czynności, które prowadzą do stworzenia zagrożenia na terenie parkingu.

Dowód : wyjaśnienia przedsiębiorców karta 146 -167 oraz 227-232

3. Rada Miasta Gdynia Uchwałą nr XXI/443/12 z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania na terenie miasta Gdynia oraz wysokości stawek opłaty za parkowanie i opłaty dodatkowej, sposobu ich pobierania oraz wprowadzenia opłaty abonamentowej w załączniku nr 3 do w.w uchwały ustaliła, iż wysokość opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty parkingowej wynosi 50 zł. W przypadku wniesienia opłaty dodatkowej na wskazane konto w ciągu 7 dni od dnia zaniechania obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej, ulega ona pomniejszeniu do

wysokości 30 zł, z tym, że opłata może ulec pomniejszeniu z tego tytułu tylko dwukrotnie w ciągu jednego roku kalendarzowego.

Dowód : Uchwała Rada Miasta Gdyni nr XXI/443/12 z dnia 27 czerwca 2012 r. (Dz.Urz. Województwa Pomorskiego 2012 poz. 2477) – karta 97 - 104

4. Rada Miasta Toruń Uchwałą nr 281/03 z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania, opłat za parkowanie pojazdów samochodowych oraz opłat dodatkowych za nieuiszczenie opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania w mieście Toruń zmienionej Uchwałą nr 222/11 z dnia 15 grudnia 2011r. ustala opłatę dodatkową za nieuiszczenie opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych w wysokości 50 zł, z tym, że w przypadku uiszczenia tej opłaty w terminie 7 dni od dnia wystawienia wezwania zmniejsza się ją do 30 zł .

Dowód : Uchwała Rada Miasta Toruń nr 281/03 z dnia 4 grudnia 2003r. oraz Uchwała nr 222/11 z dnia 15 grudnia 2011 r. karta 105-115

Dodatkowo wskazać należy, iż Prezes UOKiK w dniu 7 grudnia 2011 r. wydał Decyzję RLU 33/11, w której stwierdził stosowanie przez „Europark” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007r., Nr 171, poz. 1206), poprzez rozpowszechnianie przez Europark Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie prawdziwych informacji w sposób mogący wprowadzić w błąd konsumentów tj.: kierowanie do konsumentów, których zadłużenie wynosi poniżej 200 zł. „Wezwania do zapłaty” z zapisem o treści: *„Informacja o zadłużeniu upubliczniona będzie w systemie KRD do dnia zapłaty lub do 10 lat od daty dokonania wpisu”*, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 w/w ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów .

W/w praktyka została stwierdzona w związku z tym, że Europark ustalając w Regulaminie funkcjonowania parkingu, opłatę dodatkową w wysokości 50 zł lub 80 zł tytułem grzywny za naruszenie jego postanowień (brak opłaty za miejsce parkingowe) stosował również wzorzec „Wezwania do zapłaty”, który był wysyłany do konsumentów w przypadku braku płatności w terminie opłaty dodatkowej wraz z żądaniem zapłaty za „koszty windykacji i obsługi prawnej w wysokości 100 zł” łącznie z informacją iż *„Informacja o zadłużeniu upubliczniona będzie w systemie KRD do dnia zapłaty lub do 10 lat od daty dokonania wpisu”*.

Zatem, w sumie wskazane zobowiązania konsumenta wobec Spółki wynosiły 150 lub 180 zł, a termin uiszczenia tychże opłat był wskazany jako *„7 dni od daty otrzymania niniejszego wezwania”*.

O ocenie Prezesa UOKiK dokonanej w w.w decyzji, przesyłanie konsumentom, których zobowiązanie wynosi mniej niż 200 zł., w/w „Wezwań” zawierających powyższy zapis stanowiło o rozpowszechnianiu informacji prawdziwych, co do możliwości umieszczenia ich danych w bazach dłużników, ale wprowadzających w błąd konsumentów, co do spełnienia przez nich warunku podstawowego odnośnie możliwości skorzystania przez przedsiębiorcę z trybu wpisu do bazy dłużników (wysokość zadłużenia ponad 200 zł i wymagalność długu ponad 60 dni). Działanie

takie zostało ocenione jako sprzeczne z dobrymi obyczajami, celowe i ukierunkowane na wywołaniu u konsumenta mylnego wrażenia, że w chwili otrzymania w/w „Wezwania do zapłaty” jego dane jako dłużnika zostaną wpisane do rejestru dłużników (w tym przypadku KRД – Krajowego Rejestru Dłużników), co jest niezgodne z art. 5 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Zgodnie bowiem z obowiązującymi przepisami, wierzyciel może co prawda przekazać dane dłużnika do rejestru dłużników, jednak pod określonymi warunkami. Warunki konieczne jakie musi spełniać zobowiązanie konsumenta po spełnieniu których wierzyciel może przekazać do biura (w tym przypadku KRД – Krajowego Rejestru Dłużników) informacje o dłużniku zostały sprecyzowane w przepisach ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (art. 14 ust. 1). Wśród wymienionych warunków jest zapis, że łączna kwota wymagalnych zobowiązań dłużnika będącego konsumentem wobec wierzyciela wynosi co najmniej 200 złotych oraz są one wymagalne od co najmniej 60 dni.

Z treści decyzji wynika również, że Prezes UOKIK stwierdził zaniechanie jej stosowania, w sytuacji wprowadzenia przez Europark z dniem 30.09.2011r. nowego wzorca „Wezwania do zapłaty”, który nie zawierał kwestionowanego przez Prezesa Urzędu zapisu, a w jego miejsce przedsiębiorca zastosował zapis: „*Informacje o nieuregulowanych zobowiązaniach będą przekazane do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA zgodnie z Ustawą z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych*”.

Dowód : decyzja RLU 33/2011 z akt postępowania RLU – 61 – 34/11/PM

Przychód Europark osiągnięty w roku 2013 wyniósł 2 583 225, 38 zł .

Dowód : Cit 8 – karta 210-214

Prezes UOKIK ustali, iż do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umowy wpisane są:

- pod nr 1955 o treści: „**W przypadku opóźnienia w zapłacie należności, TELE 2 uprawiona będzie do obciążania Klienta kosztami wzywania go do zapłaty (w wysokości określonej w cenniku)**”(wyrok SOKIK z dnia 19 maja 2008r. sygn. akt XVII AmC 268/07);

pod nr 1956 o treści: „**W przypadku opóźnienia w zapłacie należności, TELE 2 uprawiona będzie do (...) obciążania Klienta kosztami wzywania go do zapłaty oraz postępowania windykacyjnego (w wysokości określonej w cenniku)** (wyrok SOKIK z dnia 19 maja 2008r. sygn. akt XVII AmC 268/07);

pod nr 3770 o treści: „**Koszty wewnętrznego postępowania windykacyjnego oraz postępowania sądowego obciążają konsumenta**” (wyrok SOKIK z dnia 10 sierpnia 2012 sygn. akt XVII Amc 3629/11).

Prezes UOKIK zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w przedmiotowej sprawie niezbędne jest wykazanie, że w sprawie niniejszej doszło do zagrożenia naruszenia interesu publicznoprawnego. Spełnienie bowiem tej przesłanki warunkuje wszczęcie postępowania administracyjnego i

stwierdzenie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, gdyż stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKIK jest prowadzona w interesie publicznym. Podstawą ingerencji Prezesa UOKIK jest zatem uprzednie ustalenie, że doszło do naruszenia interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 maja 2001 r. sygn. akt I CKN 1217/98 stwierdził, że w odniesieniu do konsumentów ustawa chroni ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym a nie indywidualnym czy nawet grupowym w rozumieniu sumy indywidualnych interesów konsumentów. Działaniami antykonsumenckimi są więc jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku.

Podnieść zatem należy okoliczność, iż rozpatrywana sprawa wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy skorzystali lub mogli skorzystać z oferty Europark dotyczącej najmu miejsca parkingowego na terenie Polski. Jakkolwiek lokalizacja parkingów dotyczy kilku miast z terenu Polski, to skutkami praktyki mógł zostać dotknięty nieograniczony krąg użytkowników parkingów, działalność Europark w tym zakresie nie doznawała bowiem żadnych ograniczeń podmiotowych. Zakwestionowane działania Europark, polegające na :

1. stosowaniu postanowienia wzorca: „Regulamin Funkcjonowania Parkingu” o treści: *„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczone dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności”*,
2. żądaniu od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej”

- nie miały charakteru jednostkowego, nie były też stosowane wobec określonej grupy konsumentów. Zakwestionowane postanowienie objęte zarzutem postanowienia wpisanego do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone stosowane było we wzorcu umownym tj. Regulaminie – kierowanym i obowiązującym wszystkich aktualnych i potencjalnych kontrahentów przedsiębiorcy. Natomiast postanowienie wysyłane do kontrahentów Europark w Wezwaniach do zapłaty również kierowane było do wszystkich konsumentów korzystających na terenie Polski z parkingów Europark, którzy nie uiszcili w terminie opłaty dodatkowej. Zatem kwestionowanymi działaniami zostały zagrożone interesy całego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna a przez to powtarzalna, Wykazano zatem naruszenie interesu publicznoprawnego, które przejawia się w możliwości naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie, istnieje więc możliwość poddania zachowania Europark dalszej ocenie pod kątem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa UOKIK działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

W przedmiotowym postępowaniu Prezes UOKIK stwierdził stosowanie przez Europark w pkt I. 1 praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisaną w

art. 24 ust. 1 i 2 ust. 1 tj. stosowanie postanowienia wzorca umowy, które jest wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.) zaś w pkt I. 2 sentencji decyzji stosowanie czynu nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503) tj. naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 tej ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów może polegać w szczególności na:

- 1) stosowaniu postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.);
- 2) stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej lub czynu nieuczciwej konkurencji.

Tym samym dla wykazania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest udowodnienie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności, w tym, w szczególności, poprzez stosowanie praktyki, polegającej na stosowaniu postanowienia wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.) oraz stosowanie czynu nieuczciwej konkurencji .
- 3) godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Wskazując na okoliczność, iż Europark działa w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego i spełnia wszystkie kryteria definicji przedsiębiorcy, o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. wykonuje we własnym imieniu oraz na własny rachunek działalność gospodarczą prowadzoną w sposób zorganizowany i ciągły oraz z zamiarem osiągania zysków, to pierwsza przesłanka tj. posiadania statusu przedsiębiorcy, niezbędna do wykazania stosowania przez Europark praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została udowodniona.

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Chodzi wobec tego o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, jako całością.

Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Porządek prawny, którego naruszenie może skutkować naruszeniem artykułu 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Tym samym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem (por. wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 czerwca 2006 r. - sygn. akt XVII AmA 32/05).

W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wskazał przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów, przy czym wskazać należy, że katalog ten nie jest wyczerpujący. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Stosowanie takiej praktyki przez Europark Prezes UOKiK stwierdził w pkt. I. 1 sentencji decyzji.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia Rejestru. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność ta oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli wszyscy mają do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. od chwili wpisania uznanego za niedozwolone

postanowienia wzorca umowy do Rejestru, prawomocny wyrok ma skutek wobec osób trzecich. W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie postanowień do tego Rejestru oznacza zatem, że od tej chwili są one zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru, dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, bądź dobrymi obyczajami. Chodzi bowiem o to, by prawa i obowiązki przyszłych potencjalnych konsumentów nie były kształtowane na podstawie postanowień umownych, uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., dotyczy także postanowień podobnych. Może zdarzyć się bowiem taka sytuacja, w której przedsiębiorca stosować będzie umowę, w której zawarte będą postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do tego Rejestru. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność tychże postanowień.

Stanowisko Prezesa UOKIK znajduje uzasadnienie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. o sygnaturze akt III SZP 3/06 wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określone postanowienie za niedozwolone w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ono wpisane do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (obecnie art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów), dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych postanowień zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające na przykład na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty postanowień.

Zatem wykazanie w niniejszej decyzji przez Prezesa UOKIK stosowania przez przedsiębiorcę postanowienia wzorca umowy wpisanej do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c, daje podstawę do udowodnienia bezprawności działań przedsiębiorcy, a po wykazaniu naruszenia tymi działaniami zbiorowych interesów konsumentów również udowodnienie stosowania przez Europark praktyki art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 1 w.w ustawy.

Kolejnym przykładem bezprawnego działania, które narusza zbiorowe interesy konsumentów jest wprost wskazana w art. 24 ust. 2 pkt 3 w.w ustawy praktyka, polegająca na stosowaniu przez przedsiębiorcę czynu nieuczciwej konkurencji tj. działania lub zaniechania naruszającego przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503), zwanej dalej ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Analizując przesłankę

bezprawności działań Spółki, pod kątem czynu nieuczciwej konkurencji z art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, należy zatem skoncentrować się na wskazaniu, w jaki sposób zachowanie Spółki uchybia dobrym obyczajom i poszanowaniu słusznym interesów konsumentów. Podnieść należy, że przepis art. 3 w.w. ustawy, będący klauzulą generalną, może stanowić samodzielną przesłankę bezprawności. W sposób analogiczny stosuje się klauzulę zawartą w art. 385¹ kc, stanowiącą samodzielną przesłankę przesądzającą o uznaniu treści postanowienia wzorca umowy za niedozwoloną, czy też art. 5 kc wskazujący na zasady współżycia społecznego. Potwierdzenie ww. stanowiska przynosi orzecznictwo i literatura, wskazując, że klauzule generalne to przepisy prawne, w których nie są dokładnie sprecyzowane wszystkie elementy składające się na hipotezę czy dyspozycję normy prawnej, a ocena konkretnego stanu faktycznego zostaje przerzucona na organ stosujący prawo (A. Wolter, Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, wyd. VIII, Warszawa 1986, str. 83) oraz, że istotą i funkcją klauzul generalnych w prawie cywilnym jest możliwość uwzględnienia w ocenie różnego rodzaju okoliczności faktycznych, które nie mogą – w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego – być według jakiegoś schematu mającego walor bezwzględny oceniane raz na zawsze i w sposób jednakowy (tak orzeczenie SN z 29 marca 1979 r., III CRN 59/79, nie publ.).

Stąd też wykazanie przez Prezesa UOKiK stosowania przez przedsiębiorcę czynu nieuczciwej konkurencji z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, daje podstawę do udowodnienia bezprawności działań przedsiębiorcy, a po wykazaniu naruszenia tymi działaniami zbiorowych interesów konsumentów, również udowodnienie stosowania przez Europark praktyki art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 w.w. ustawy.

Wykazanie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z pkt I. 1 sentencji decyzji.

W przypadku postanowienia zamieszczonego przez Europark we wzorcu Regulaminu Funkcjonowania Parkingu” o treści:

„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczane dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności”,

które to postanowienie jest, w ocenie Prezesa UOKiK, wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r.- Kodeks Postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43 poz. 296, z późn. zm.), to na jego podstawie, przedsiębiorca jest uprawniony do doliczania do „opłaty dodatkowej”, w przypadku zwłoki w jej zapłacie również dodatkowych kosztów związanych z dochodzeniem należności. Z ustaleń Prezesa UOKiK wynika, iż te dodatkowe koszty w „Wezwaniach do zapłaty” wysyłanych konsumentom nazywane są „opłatą administracyjną” i wynoszą w każdym przypadku 150 zł.

W ocenie Prezesa UOKiK w/w postanowienie jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone:

- pod nr 1955 o treści: **„W przypadku opóźnienia w zapłacie należności, TELE 2 uprawiona będzie do obciążania Klienta kosztami wzywania go do zapłaty (w wysokości określonej w cenniku)”**(wyrok SOKiK z dnia 19 maja 2008r. sygn akt XVII AmC 268/07);

-pod nr 1956 o treści: „**W przypadku opóźnienia w zapłacie należności, TELE 2 uprawiona będzie do (...) obciążania Klienta kosztami wzywania go do zapłaty oraz postępowania windykacyjnego (w wysokości określonej w cenniku)** (wyrok SOKIK z dnia 19 maja 2008r. sygn akt XVII AmC 268/07);

-pod nr 3770 o treści: „**Koszty wewnętrznego postępowania windykacyjnego oraz postępowania sądowego obciążają konsumenta**” (wyrok SOKIK z dnia 10 sierpnia 2012 sygn. akt XVII Amc 3629/11).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 marca 2010 r. (I CSK 404/09) (w sprawie, na skutek rozpoznania której doszło do wpisania do rejestru klauzuli pod nr 1955) przedsiębiorca nie może w ogólnych wzorcach umów czy regulaminów nakładać na klienta opóźniającego się z zapłatą obciążeń innych niż wynikające z ogólnie obowiązujących przepisów. Zamieszczenie przez przedsiębiorcę w obowiązujących regulaminach usług telekomunikacyjnych dla klientów indywidualnych i takiegoż regulaminu dla klientów biznesowych, postanowień uprawniających obciążanie klientów kosztami wezwania do zapłaty oraz kosztami postępowania windykacyjnego, których wysokość określał cennik, uznane zostało przez Sąd za niedozwolone, gdyż przedsiębiorca niejako z góry obciążył konsumenta odpowiedzialnością za szkodę wyrządzoną zaleganiem z zapłatą. Przedsiębiorca, zdaniem Sądu, założył, że występuje wówczas szkoda i wyręczył ustawodawcę oraz sąd. Sąd nie podzielił argumentu, że sam ustawodawca w podobnych sytuacjach obciąża dłużnika kosztami upomnienia. Zdaniem Sądu, ustawodawca ma na to podstawę ustawową i konstytucyjną. Przedsiębiorca takich kompetencji nie ma i nie może zachowywać się jak ustawodawca i regulować odpowiedzialności odszkodowawczej w sposób sprzeczny z przepisami Kodeksu cywilnego traktującymi o tej odpowiedzialności. Przedsiębiorca może co najwyżej scedować wierzytelność na firmę windykacyjną, ale ta firma także musi działać w granicach prawa.

W uzasadnieniu wyroku SOKIK, (na podstawie którego Sąd wpisał do rejestru niedozwolone postanowienie pod nr 3770) stwierdził, że koszty postępowania windykacyjnego obciążające konsumenta w żadnym wypadku nie mogą mieć charakteru ogólnego (blankietowego). W powyższej klauzuli brak jest zarówno określenia wysokości kosztów postępowania, które mogą obciążać konsumenta, jak i czynności, które w ramach tego postępowania zostaną podjęte.

Natomiast w uzasadnieniu wyroku SOKIK, (na podstawie którego Sąd wpisał do rejestru niedozwolone postanowienie pod 1956) stwierdził, iż dodatkowe opłaty, które obciążają konsumenta z tytułu zwłoki w zapłacie „*nie mają charakteru kar umownych, ale zmierzają do naprawienia szkody, którą pozwana ponosi w związku z opóźnieniami w płatnościach należnych od kontrahenta. Pozwaną tymczasem obciąża obowiązek wykazania szkody i związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Gdy zaś chodzi o koszty postępowania windykacyjnego, nie sposób wykazać, że obowiązek poniesienia kosztów postępowania windykacyjnego przez pozwaną jest normalnym następstwem opóźnienia w spełnieniu świadczenia przez konsumenta*”. Z powyższych względów każde z w.w postanowień ma charakter niedozwolony, gdyż narusza dobre obyczaje i rażąco narusza interes konsumenta.

Zakwestionowane postanowienie jest w ocenie Prezesa UOKIK, postanowieniem wpisanym do Rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umowy, ponieważ jest

tożsame z w.w postanowieniami wpisanymi do w.w Rejestru. Ocena tożsamości postanowienia wzorca stosowanego przez Europark i w.w postanowień wpisanych do Rejestru wynika z porównania skutków i celów, jakie wywołują dla interesów konsumentów. W ocenie Prezesa UOKiK, zakwestionowane postanowienie wywołuje ten sam skutek dla interesów konsumentów, ponieważ tak samo jak postanowienia porównywane przewiduje obciążenie konsumentów ustalonymi z góry przez przedsiębiorcę dodatkowymi kosztami związanymi z dochodzeniem należności w przypadku braku zapłaty. Żądane przez przedsiębiorcę kwoty mają charakter aprioryczny, gdyż są ustalane w sposób oderwany od faktycznej szkody. Tym sposobem przedsiębiorca kształtuje we wzorcu umownym zasady odpowiedzialności konsumenta za szkodę wyrządzoną zaleganiem z zapłatą w sposób niekorzystny dla konsumenta w porównaniu do obowiązujących przepisów prawa. Zatem postanowienie wzorca stosowane przez Europark, tak samo jak postanowienia wpisane do Rejestru uznać należy za naruszające dobre obyczaje i rażąco naruszające interesy konsumentów.

Stąd też uznać należy, iż postanowienie zakwestionowane jest postanowieniem wpisanym do Rejestru wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Zmiana dokonana przez Europark z dniem 17 czerwca 2013r. w ocenie Prezesa UOKiK, nie eliminuje przejawów tej praktyki. Zastąpienie postanowienia wzorca „Wezwania do zapłaty” o treści: *„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostaną doliczane dodatkowe koszty związane z dochodzeniem należności”* postanowieniem o treści: *„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni, do opłaty zostanie doliczona dodatkowa kara umowna w wysokości 150 PLN”* jest jedynie zmianą nazwy bezprawnie nałożonego na konsumentów obciążenia. Chodzi o to, że w ocenie Prezesa UOKiK nie jest dozwolone nakładanie na konsumentów, w sytuacji zwłoki w wykonaniu świadczenia pieniężnego, kolejnej, dodatkowej, ustaloną z góry przez przedsiębiorcę kwoty pieniężnej – niezależnie od jej tytułu. Zatem brak jest podstaw do uznania, że zmiana dokonana przez Europark w dniu 17 czerwca 2013 r. oznaczała wyeliminowanie praktyki.

Natomiast pozytywnie oceniona została przez Prezesa UOKiK, dokonana przez Europark zmiana Regulaminu, poprzez zastąpienie kwestionowanego postanowienia wzorca zapisem o treści: *„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni od daty jej naliczenia Europark będzie dochodził zapłaty w drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Użytkownik parkingu zostanie dodatkowo obciążony kosztami pozyskania danych właściciela pojazdu z Cepik w wysokości przewidzianej w Par. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.09.2001r. w sprawie centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2001 r. Nr 106 poz. 1166 z późn. zm.) a także kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego wynikającymi ze stosowanych przepisów”*. Zmiana ta w ocenie Prezesa UOKiK, eliminuje wszelkie niekorzystne dla konsumentów skutki, jakie zakwestionowane postanowienie wiązało z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wykazanie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z pkt I. 2 sentencji decyzji.

W pkt I. 2 sentencji decyzji Prezes UOKiK stwierdził, iż działanie Europark, polegające na żądaniu od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej” stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503), co narusza art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Poddając analizie wyżej opisane działania Europark pod kątem naruszenia artykułu 3 ust. 1 w.w. ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, na wstępie stwierdzić należy, iż przepis ten stanowi, że” *„czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta”*.

Natomiast zgodnie z art. 24 ust. 1 w związku z art.24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w tym stosowanie czynów nieuczciwej konkurencji .

Uznanie określonego zachowania za czyn nieuczciwej konkurencji wymaga łącznego spełnienia przesłanek wskazanych w przepisie art. 3 ust. 1 w.w. ustawy:

- 1) działania podjętego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (co wynika z art. 1 ustawy), które wykazuje
- 2) sprzeczność z prawem lub dobrymi obyczajami oraz w konsekwencji którego doszło do
- 3) zagrożenia lub naruszenia interesu innego przedsiębiorcy lub klienta.

Czyn nieuczciwej konkurencji - jak słusznie podkreśla się w doktrynie - to zarówno działanie, jak i zaniechanie przedsiębiorcy².

Jak wspomniano wyżej „dobre obyczaje” stanowią tzw. klauzulę generalną odsyłającą do systemu ocen i norm pozaprawnych – „dobrych obyczajów” oraz „interesów klientów”. W literaturze pojęcie dobrych obyczajów jest utożsamiane z zespołem norm etyczno-moralnych postępowania w działalności gospodarczej (czyli tradycyjną uczciwością kupiecką). Naruszenie zasad dobrych obyczajów oznacza zatem podejmowanie takich działań przez przedsiębiorcę, które w obrocie handlowym uznawane są za nieetyczne.

Klauzula generalna „dobrych obyczajów” jest także rozumiana jako pojęcie podobne do zasad współżycia społecznego przewidzianych w Kodeksie cywilnym tj. [64](#), [art. 5](#) i [353](#) k.c. lub jako element tych zasad, czyli jako pewne normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej (M. Knypl, K. Trzcíński, *Znaczenie zwyczajów i dobrych obyczajów w prawie cywilnym i handlowym*, Przegląd Prawa Handlowego 1997, nr 8, s. 15). W piśmiennictwie podnosi się, iż terminu dobrych obyczajów nie należy utożsamiać z pojęciem zasad współżycia społecznego, o których mowa we wspomnianych przepisach Kodeksu cywilnego, jako że to pierwsze pojęcie ustawodawca wprowadza obok zasad współżycia społecznego (np. [art. 705](#) k.c., [art. 72](#) § 2 k.c., [art. 385\(1\)](#) k.c.) (M. Anczykowski, *Czy dobry obyczaj będzie w cenie?*, Rzeczpospolita z dnia 28 lipca 2003 r., s. C3; Autor ten stwierdza

² Komentarz do art.3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, M. Zdyb, Lex 2011

jednocześnie, iż dobre obyczaje mogą być uznane za element zasad współzycia społecznego.

Wskazuje się, iż każda działalność gospodarcza (każda branża) wykształca swe własne dobre obyczaje; inna będzie zatem treść tych zasad wśród producentów, inna wśród handlowców (M. Knypl, K. Trzcíński, Znaczenie zwyczajów i dobrych obyczajów w prawie cywilnym i handlowym, Przegląd Prawa Handlowego 1997, nr 8, s. 15). Zatem określona branża wykształca swego rodzaju wskazówki postępowania, które powinny kierować działaniami uczciwych przedsiębiorców dla których nieobca jest uczciwość, przyzwoitość, prawość woli, lojalność i sprawiedliwość.

Wobec braku prawnego zdefiniowania pojęcia „dobrych obyczajów” (podobnie jak np. „zasad współzycia społecznego”), interpretacja znaczenia tego pojęcia jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny. Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etycznym – moralnym. W odniesieniu do pojęcia dobrych obyczajów, aktualne są rozważania Sądu Apelacyjnego podjęte w wyroku z 13 listopada 1991 r. o zasadach współzycia społecznego. Sąd ten wskazał, że na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego³.

Podobnie jest w odniesieniu do „zagrożenia lub naruszenia interesu innego przedsiębiorcy lub klienta”, który to interes można rozpatrywać zarówno w ekonomicznym jak i pozaekonomicznym wymiarze.

W literaturze i orzecznictwie od lat podkreśla się różnorodność funkcji, jakie spełnia wskazany przepis. Spełnia on funkcję definiującą dla czynów uznawanych w ogólnym rozumieniu tego słowa za nieuczciwe, oraz uzupełnia katalog czynów niedozwolonych wyliczonych w części szczegółowej ustawy w ten sposób, iż w przypadku gdy dojdzie do popełnienia czynu nieujętego w katalogu, wówczas podstawę jego oceny stanowić będzie samodzielnie art. 3 ust. 1, szeroko wykorzystywany w orzecznictwie. Czyn nieuczciwej konkurencji mieści w sobie nazwane (zidentyfikowane) i nienazwane (niezidentyfikowane) czyny nieuczciwej konkurencji. Potwierdzenie przykładowego charakteru wyliczenia czynów nieuczciwej konkurencji znajdujemy także w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w którym czytamy, że *„wyliczenie to ma charakter przykładowy, ponieważ nie jest możliwe ustalenie wyczerpującej i zamkniętej listy czynów nieuczciwej konkurencji. Wciąż bowiem ujawniają się w działalności gospodarczej, w toku rywalizacji przedsiębiorców, nowe postacie czynów sprzecznych z prawem lub uczciwością, a godzących w interes ogólnospołeczny, przedsiębiorców lub klientów. Jeśli zatem określone zachowanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę sądy mogą, na podstawie klauzuli generalnej jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, uznać konkretny czyn za zabroniony i zastosować sankcje przewidziane w ustawie”*.⁴ A zatem, co do zasady, czynem nieuczciwej konkurencji może być naruszenie ogólnej normy art. 3 ust. 1 w.w ustawy.

W ocenie Prezes UOKiK, przy takim założeniu, uprawniony wydaje się wniosek, iż naruszeniem dobrego obyczaju w zakresie wykonywania działalności gospodarczej związanej z kształtowaniem treści stosunku obligacyjnego jest tworzenie i stosowanie takich postanowień umowy, które godzą w równowagę

³ Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 listopada 1991r. sygn. akt. I Acr 411/91 Wokanda 1992/4

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995r. sygn. akt. I Acr 308/95

kontraktową stron stosunku prawnego⁵. Należy bowiem przyjąć, że z reguły umowy zawierane pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem mają charakter wzajemny. Swoboda stron w kształtowaniu wynikającego z umowy zobowiązania może mieć miejsce jedynie o tyle tylko, o ile postanowienia umowy nie podważają zasady ekwiwalentności świadczeń stron umowy wzajemnej z art. 487 §2 kc. Stąd też działania przedsiębiorcy, polegające na kierowaniu do konsumentów żądania zapłaty, w oparciu o ustanowione przez siebie postanowienia umowne, dodatkowych, zryczałtowanych opłat tj. nie mających uzasadnienia w ponoszonych przez przedsiębiorcę kosztach, pobieranych w związku z nieterminową zapłatą należności pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania regulaminu parkingu, może podlegać ocenie, jako czyn nieuczciwej konkurencji z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Wskazać należy, iż w ocenie Prezesa UOKiK, spełniona została pierwsza z przesłanek warunkujących wykazanie, iż działania Europark stanowią czyn nieuczciwej konkurencji. Z materiału dowodowego sprawy wynika bowiem, iż działania te podjęte zostały w związku z prowadzoną przez Spółkę działalnością gospodarczą. Stwierdzić należy, że wysyłanie przez Europark do konsumentów, którzy zwlekają z zapłatą „opłaty dodatkowej” wezwania do zapłaty, to standardowe i wypracowane przez przedsiębiorcę czynności normalnie wykonywane w trakcie prowadzonej działalności gospodarczej. Czynności te wpisują się w politykę firmy w zakresie wyegzekwowania od konsumentów „opłaty dodatkowej” obciążającej konsumentów, którzy naruszyli regulamin parkingu jak również pozyskania od konsumentów kwoty dodatkowej w wysokości 150 zł. Czynności te można zatem z pewnością zakwalifikować jako działania podejmowane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Następnie, ocena działania Europark dokonywana pod kątem stosowania czynu nieuczciwej konkurencji z art. 3 ust. 1 w.w ustawy, uwzględniać musi okoliczność, iż Prezes UOKiK wydał w dniu 7 grudnia 2011 r. Decyzję RLU 33/11, w której stwierdził stosowanie przez tego samego przedsiębiorcę, wobec którego prowadzone było postępowanie o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, zakończone niniejszą decyzją tj. Europark” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007r., Nr 171, poz. 1206). W w/w decyzji Prezes UOKiK uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, działanie Europark polegające na rozpowszechnianiu prawdziwych informacji, ale w sposób mogący wprowadzić w błąd konsumentów, poprzez kierowanie do konsumentów, których łączne zadłużenie z tytułu braku zapłaty opłaty dodatkowej nałożonej w związku z nieprzestrzeganiem regulaminu parkingu oraz opłaty administracyjnej z tytułu zwłoki w zapłacie wynosi 150-180 zł (a zatem poniżej 200 zł) w treści „Wezwania do zapłaty” informacji o treści: *„Informacja o zadłużeniu upubliczniona będzie w systemie KRD do dnia zapłaty lub do 10 lat od daty dokonania wpisu”*. Przekazywanie konsumentom takiej informacji było bezprawne i mogło wprowadzać konsumentów w błąd, bowiem Europark w świetle obowiązujących przepisów (cyt.

⁵ Tak też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005r. sygn. akt I CK 2/04)

wyżej art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych) nie może przekazywać danych o zadłużeniu dłużnika w wysokości poniżej 200 zł. Posługiwanie się przez Europark w treści wezwań do zapłaty logo Krajowego Rejestru Długów wraz z pouczeniem, że *„Informacja o zadłużeniu upubliczniona będzie w systemie KRD do dnia zapłaty lub do 10 lat od daty dokonania wpisu”* oraz informacją o niekorzystnych dla konsumenta skutkach takiego wpisu skłonić miało konsumentów do zapłaty całości zadłużenia bez podejmowania działań windykacyjnych ze strony przedsiębiorcy, co zostało zakwalifikowane przez Prezesa UOKIK jako działanie *„sprzeczne z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształcające lub mogące zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu”*, poprzez wprowadzenie konsumenta w błąd, a zatem nieuczciwą praktykę rynkową z art. 5 ust. 1 i 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Następnie wskazać należy, że powyższe naruszenie zostało usunięte przez Europark (co skutkowało stwierdzeniem zaniechania stosowania praktyki w w.w decyzji z dniem 30.09.2011r.), poprzez wyeliminowanie ze stosowanego wzorca zakwestionowanego postanowienia z dniem 30.09.2011 r. a w jego miejsce wprowadzenie zapisu o treści: *„Informacje o nieuregulowanych zobowiązaniach będą przekazane do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA zgodnie z Ustawą z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych”*.

Wskazać również należy, iż Europark w następstwie dokonanej zmiany podwyższył stosowaną opłatę administracyjną do wysokości 150 zł. Działanie takie miało na celu legalizację stosowania przez Europark praktyki, polegającej na przekazywaniu konsumentom informacji wprowadzającej w błąd, bowiem podwyższenie opłaty administracyjnej oznaczało, że łączne zadłużenie konsumenta z tytułu naruszenia regulaminu parkingu oraz nieuiszczenia w terminie opłaty dodatkowej również podwyższyło się do poziomu 200 zł lub 230 zł, co uprawniało przedsiębiorcę do przekazania informacji o zadłużeniu konsumenta do Krajowego Rejestru Długów.

W świetle powyższego, uzasadniony jest wniosek, że legalizacja przez Europark jego działania, ocenionego przez Prezesa UOKIK jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów, dokonana została, poprzez zwiększenie obciążeń finansowych kontrahenta przedsiębiorcy. To podwyższenie miało charakter automatyczny, a skala podwyższenia „opłaty administracyjnej” ze 100 do 150 zł, była nakierowana wyłącznie na osiągnięciu progu 200 zł ogólnej sumy zobowiązania konsumenta, po to, by Europark mógł zamieszczać w Wezwaniach do zapłaty informację o możliwości przekazywania danych o zadłużeniu konsumenta do Krajowego Rejestru Długów oraz opatrywać je logo Krajowego Rejestru Długów. Uprawiony jest zatem kolejny wniosek, że wysokość opłaty administracyjnej ustalona została wyłącznie pod kątem określonej strategii Spółki wobec jej dłużników, a w oderwaniu od faktycznych kosztów windykacji.

Wykazując spełnienie przesłanki sprzeczności działania Europark z prawem lub dobrymi obyczajami wskazać należy, iż ocena ta nie może abstrahować od okoliczności, iż podejmowane przez Europark działania wobec konsumentów dotyczą tzw. czynności windykacyjnych. W powszechnym odczuciu otrzymanie

„wezwanie do zapłaty” wywołuje u odbiorców wezwań raczej negatywne skojarzenia, tym bardziej, że nie będąc profesjonalistami, nie mają oni możliwości sprawdzenia w odpowiednich aktach prawnych, na czym polega i jaki jest przebieg tych czynności, a konsument nie będący profesjonalistą nie wie, czy żądanie zapłaty opłaty administracyjnej jest prawnie uzasadnione czy też nie. Dodatkowo przedsiębiorca wprowadza w „wezwanie do zapłaty” dodatkowe narzędzie nacisku tj. wyeksponowane logo Krajowego Rejestru Długów wraz z informacją, że brak zapłaty całości żądanej kwoty spowoduje przekazanie informacji o nieuregulowanych zobowiązaniach do Krajowego Rejestru Długów oraz informacji o konsekwencjach powyższego w postaci przewidywanych utrudnień na jakie napotykają osoby wpisane do w.w Rejestru przy zakupie telefonu lub usług multimedialnych czy wynajmu lokali. Stąd sytuacja taka rodzi po stronie konsumenta niepewność i dezorientację, stanowiąc pole do domysłów osób poddanych windykacji, a także nadużyć ze strony przedsiębiorcy. W takiej sytuacji konsument łatwiej może podjąć nieprzemyślane i niechciane decyzje w postaci uiszczenia całej żądanej kwoty a przedsiębiorca wykorzystać swoją przewagę profesjonalisty dla osiągnięcia zamierzonego celu. Możliwe jest to jedynie w wyniku wykorzystania uprzywilejowanej pozycji na rynku, jaką wobec konsumenta ma przedsiębiorca – profesjonalista, a skutkiem takiego działania jest naruszenie ekonomicznego interesu konsumentów.

Następnie powołać się należy na wnioski płynące z analizy wskazanych przez Europark kosztów jakie pokrywać ma „opłata administracyjna” nakładana na konsumentów w związku z uchybieniem terminu zapłaty opłaty dodatkowej. W ocenie Prezesa UOKiK, jedyne bezpośrednio, jednostkowe koszty, które można przypisać do czynności windykacji „opłaty dodatkowej” to koszty ponoszone od każdego wniosku do CEPIK o udostępnienie danych osobowych właściciela pojazdu w wysokości 30,40 zł. Wysokość tej opłaty wynika z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.09.2001r. w sprawie centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2001 r. Nr 106 poz. 1166 z późn. zm.), i aktualnie stanowi jedynie 20,26 % wartości „opłaty administracyjnej”. Co do pozostałych wskazanych przez przedsiębiorcę kosztów :

- wynagrodzenie kontrolerów parkingów (9 stanowisk pracy) w przeciętnej kwocie xx miesięcznie;
- wynagrodzenie pracowników biurowych zajmujących się obsługą opłat dodatkowych i wezwań do zapłaty w przeciętnej kwocie xxzł miesięcznie;
- koszt wykonania blankietów opłaty dodatkowej (druki ścisłego zarachowania, samokopiujące, wodoodporne) – ok. xx zł za sztukę, przeciętnie xx zł miesięcznie;
- drukowanie wezwań i dokumentacji dla kontrahenta – przeciętnie xx zł miesięcznie);
- koperty, przeciętnie xx zł miesięcznie,
- opłaty pocztowe – przeciętnie xx zł miesięcznie ;
- obsługa rachunku bankowego, na który następują wpłaty opłat dodatkowych – przeciętnie xx zł miesięcznie;
- abonament w biurze informacji gospodarczej (KRD) przeciętnie xx zł miesięcznie,

to, przedsiębiorca nie wykazał, ani ich bezpośredniego związku z windykacją należności ani też w jakiej wysokości należy je przypisać do każdej naliczonej „opłaty administracyjnej”. Powyższe potwierdza stanowisko Prezesa UOKiK, iż „opłata administracyjna” ma charakter ryczałtowy.

Ocena charakteru w.w opłat uwzględnia również wyjaśnienia Europark w zakresie w jakim wywodzi, iż „opłata administracyjna” „zwiększa karę nałożoną na użytkownika pojazdu zgodnie z Regulaminem parkingu oraz, że „opłata administracyjna jest opłatą ryczałtowaną dla każdego z kierowców, który zlekceważył Regulamin Parkingu i druk opłaty dodatkowej. Wysokość tej opłata jest ustalona zgodnie z polityką firmy i została określona „w oparciu o wysokość kosztów pozyskania informacji o właścicielu pojazdu, kosztach administracyjnych i kosztach związanych z ewentualną windykacją należności przez TAXAT”. W ocenie Prezesa UOKiK, świadczy to nie tylko o represyjnym charakterze opłaty ale również o ustaleniu jej wysokości przy uwzględnieniu kosztów przyszłych i niepewnych związanych z ewentualną windykacją należności przez TAXAT.

Zatem w ocenie Prezesa UOKiK, „opłata administracyjna” jest dodatkową, ryczałtową opłatą pobieraną przez Europark, przeznaczoną częściowo na pokrycie ponoszonych przez Europark bieżących kosztów windykacji, takich jak pozyskanie informacji o danych kierowcy - konsumenta z systemu CEPiK, częściowo na pokrycie innych kosztów działalności Euroaprk nie związanych wprost kosztowo z dochodzeniem „opłaty dodatkowej”, dodatkowo - opłat jeszcze nie poniesionych przez Spółkę a częściowo spełniającą funkcję dodatkowej uciążliwości mającej skłonić konsumentów do przestrzegania regulaminu parkingu. W konsekwencji „opłata administracyjna” pobierana od konsumentów nie ma charakteru ekwiwalentnego wobec świadczeń Europark, bowiem nie stanowi ze strony konsumenta świadczenia wzajemnego wobec świadczeń Europark. Tym samym trudno przyjąć za właściwe i uwzględniające interesy obu stron umowy pobieranie od konsumentów opłaty, która miałaby nie tylko rekompensować przedsiębiorcy ponoszone koszty działalności windykacyjnej ale również zabezpieczyć koszty przyszłe oraz stanowić dodatkową sankcję dyscyplinującą wszystkich konsumentów, którzy nie dokonali w terminie wpłaty „opłaty dodatkowej”. Jest zatem opłatą nienależną i stanowi element eksploatacji ekonomicznej konsumenta.

Kolejną okolicznością wziętą pod uwagę przez Prezesa UOKiK przy dokonywaniu oceny działań Europark pod kątem naruszenia dobrego obyczaju, jest podnoszona przez Spółkę okoliczność powszechności modelu obciążania konsumentów – użytkowników parkingów opłatą dodatkową za nieuregulowanie w terminie opłaty za nieprzestrzeganie regulaminu parkingu. Gdyby bowiem okazało się, że takie opłaty stosowane są powszechnie w danej branży, to mogłoby to mieć wpływ na ich ocenę jako „naruszenie dobrego obyczaju”. Zatem, ocenie Prezesa UOKiK podlegały działania czterech podmiotów, które ustalają zasady korzystania z parkingów, w tym wysokość obowiązujących opłat. Podmioty te wskazane zostały przez Europark, jako przykłady stosowania takiego samego modelu rozliczania opłat nie tylko przez podmioty prywatne (APCOA Parking Polska Sp. z o.o. w Warszawie, City Parking Sp. z o.o. w Grudziądzu) ale również podmioty publiczne (Urząd Miasta Gdynia, Urząd Miasta Toruń). Dokonane przez Prezesa UOKiK ustalenia wskazują, iż jeżeli chodzi o opłaty ustalone przez w.w organy samorządu terytorialnego, to uchwałyły one, iż wysokość opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty parkingowej wynosi 50 zł i w przypadku wniesienia opłaty dodatkowej na wskazane konto w ciągu 7 dni od dnia zaniechania obowiązku uiszczenia opłaty dodatkowej, ulega ona pomniejszeniu do wysokości 30 zł. Zatem wbrew twierdzeniom Europark w.w podmioty nie powieliły modelu stosowanego przez Spółkę, ponieważ stosują tylko jedną opłatę za nieuiszczenie opłaty parkingowej w kwocie 50 zł (lub 30 zł), gdy tymczasem Europark

obciąża użytkowników parkingu opłatą dodatkową za nieprzestrzeganie regulaminu parkingu 50 -80 zł oraz opłatą administracyjną w kwocie 150 zł za brak zapłaty w terminie opłaty dodatkowej, przy czym łączne obciążenie konsumenta wynosi 200 zł . Ponadto wskazać należy, iż jakkolwiek w/w jednostki samorządu terytorialnego ewidentnie nie stosują modelu opłat Europark, to dokonana ocena nie może pomijać faktu, iż jednostki te posiadają, w odróżnieniu od Europark, ustawowe i konstytucyjne upoważnienie do ich uchwalania (art. 18 ust.2 pkt 8, art. 40 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym w związku z art.13 ust.1 pkt 1, art. 13 b ust 1, 2, 3, 4, 5 i 1, art. 13 f ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych), co czyni ich działania legalnymi.

Natomiast, jeżeli chodzi o model stosowany przez w/w przedsiębiorców prywatnych, to w przypadku jednego z nich ustalona „kara umowna” za brak biletu parkingowego wynosi (w zależności od lokalizacji parkingu) od 20 zł do 100 zł. W dwóch przypadkach kara w wysokości 100 zł ulega pomniejszeniu do 50 zł w przypadku jej wniesienia w ciągu 2 dni od jej wystawienia, przy czym z treści „Zawiadomienia o obowiązku wniesienia kary umownej z tytułu braku biletu parkingowego” wynika, że poza żądaniem zapłaty kary umownej, przedsiębiorca może obciążyć konsumenta „w przypadku nie uiszczenia kary umownej ciągu 2 tygodni do opłaty zostaną doliczone koszty związane z dochodzeniem należności”. Zatem z powyższego wynika, że przyjęte rozwiązanie również nie odzwierciedla modelu stosowanego przez Europark, bowiem z porównania wynika, że konsument nie jest w tym przypadku z góry obciążony dodatkową opłatą (tj poza karą umowną z tytułu naruszenia regulaminu parkingu) ustaloną przez przedsiębiorcę w zryczałtowanej wysokości, a więc, nie mającej związku z kosztami dochodzenia należności. Wskazać również należy na łączną wysokość opłat obciążających konsumentów : o ile w przypadku Europark konsument, który jest w zwłoce z zapłatą kary umownej, obciążony jest z góry kwotą 200 zł – 230 zł , to w przypadku City Parking Poland Sp. z o.o. w Grudziądzu konsumenta obciąża kara umowna z tytułu nie wykupienia biletu parkingowego lub przedłużenia, poza czas opłacony, parkowania pojazdu, która wynosi od 20 zł do 100 zł, przy czym maksymalnie wynosi 100 zł. Istnieje również możliwość pomniejszenia kwoty kary 100 zł do 50 zł w przypadku jej wniesienia w ciągu 2 dni od jej wystawienia.

Co prawda w/w przedsiębiorca przewiduje również, iż „w przypadku nie uiszczenia kary umownej ciągu 2 tygodni do opłaty zostaną doliczone koszty związane z dochodzeniem należności, ale możliwość obciążenia konsumenta kosztami związanymi z dochodzeniem należności, to nie to samo co z góry ustalona, zryczałtowana kwota 150 zł żądana przez Europark. Co do zasady Prezes UOKIK nie kwestionuje bowiem, że w przypadku zaistnienia szkody z winy konsumenta przedsiębiorca może dochodzić odszkodowania.

W przypadku natomiast APCOA Parking Polska Sp. z o.o. w Warszawie, to stosuje on w przypadku nie wykupienia biletu parkingowego lub przedłużenia, poza czas opłacony, parkowania pojazdu opłatę dodatkową od 48 zł – do 60 zł w zależności od lokalizacji parkingu, przy czym w większości przypadków opłata dodatkowa wynosi 50 zł. Wprawdzie w/w przedsiębiorca poza opłatą dodatkową, przewiduje możliwość zapłaty przez korzystającego z parkingu kary umownej za nienależyte wykonanie Umowy najmu tj. kary umownej wynoszącej 100 zł, z możliwością dochodzenia odszkodowania przekraczającego wysokość zastrzeżonej kary umownej, ale kara ta jest skutkiem, nie - jak w przypadku Europark, zwłoki w zapłacie zobowiązania

pieniężnego, lecz naruszenia zapisów regulaminu, a zatem niewykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym. Jakkolwiek w ocenie Prezesa UOKIK wymienione w Regulaminie przypadki uzasadniająca nałożenie kary umownej w kwocie 100 zł nie regulują w sposób jasny i zrozumiały dla konsumenta zasad jej nakładania, to nadal jest to ustalona z góry, zryczałtowana kwota obciążająca konsumenta w przypadku niewykonania zobowiązań o charakterze niepieniężnym. Mając zatem na uwadze, że przepisy prawa nie wyłączają możliwości nałożenia na konsumenta karą umowną z tytułu niewykonania zobowiązania o charakterze niepieniężnym, to w.w kara umowna nie jest tym samym obciążeniem, co stosowana przez Europark „opłata administracyjna”.

Co do uchwalonych przez Radę Miasta Gdynia oraz Radę Miasta Toruń dodatkowych opłat obciążających konsumentów, to w obydwu przypadkach opłata dodatkowa za nieuiszczenie opłaty parkingowej wynosi 50 zł, z możliwością jej zmniejszenia, w przypadku wniesienia opłaty w ciągu 7 dni, do wysokości 30 zł.

Zatem model sankcji finansowych stosowany przez Europark jest prawnie najmniej nieusprawiedliwiony i najbardziej dolegliwy z uwagi na ich wysokość.

W dalszej kolejności wskazać należy, że ocena działania Europark dokonana być musi przy uwzględnieniu przepisów obowiązujących, w zakresie w jakim przepisy te wyznaczają zakres uprawnień stron umowy w przypadku niewykonania zobowiązania pieniężnego, a zatem wyznaczają określone standardy postępowania w obrocie z konsumentami. W powyższym zakresie istotny jest przepis kodeksu cywilnego, który uprawnia przedsiębiorcę, w przypadku nieterminowego spełnienia świadczenia pieniężnego, do naliczenia odsetek za zwłokę (art. 481 kc). W przypadku naliczania odsetek z tytułu zwłoki w spełnieniu świadczenia pieniężnego ich wysokość jest skorelowana z wartością zadłużenia oraz czasem niespełnienia świadczenia. Natomiast określenie ryczałtowej opłaty naliczonej bez względu na długość trwania zadłużenia oraz na poniesione przez Europark koszty, w związku z chęcią Europark „zmotywowania nierzetelnego kontrahenta” oznacza działanie skutkujące nieuzasadnionym polepszeniem sytuacji Spółki w stosunku do tego, co wynika z przepisów prawa. Takie polepszenie pozycji przedsiębiorcy zawsze dokonuje się kosztem konsumenta, przy czym chodzi tutaj zarówno o jego ekonomiczne jak i poza ekonomiczne interesy.

Mówiąc o naruszeniu lub zagrożeniu naruszenia pozaekonomicznych interesów konsumentów, Prezes UOKIK ma na myśli traktowanie przez Europark każdego kontrahenta, który nie uiszczył opłaty dodatkowej jako „nierzetelnego”, a zatem takiego, którego należy również „zdyscyplinować”. Różne mogą być bowiem okoliczności braku zapłaty „opłaty dodatkowej”, w tym również mogą one nie leżeć po stronie kontrahenta Europark (włącznie z brakiem podstawy do jej naliczenia). Takie traktowanie konsumenta nie wpisuje się w zasady, którymi winni kierować się przedsiębiorcy, dla których nieobca jest uczciwość, przyzwoitość, prawość woli, lojalność i sprawiedliwość.

Wskazać również należy, że jeżeli przedsiębiorca poniósł koszty w związku z dochodzeniem należności od konsumenta, może doliczyć je do kwoty zaległości i wprost dochodzić od konsumenta ich zapłaty, o ile udowodni ich wysokości i związek przyczynowy pomiędzy działaniami powodującymi szkodę a samą szkodą (art. 471 kc – 486 kc). Powołane wyżej przepisy ogólne kodeksu cywilnego dotyczące zobowiązań umownych wyznaczają, jak wskazano wyżej, pewien standard

postępowania opartego na obowiązku poszanowania praw o ogólniejszym charakterze, przestrzegania dobrych obyczajów, działania w oparciu o wzajemne zaufanie, uczciwość i lojalność stron, oraz także ekwiwalentność świadczeń. W powołaniu na powyższe wartości, stwierdzić należy, iż mając na uwadze sytuację konsumenta doznają one uszczerbku, poprzez pogorszenie jego sytuacji w stosunku do tego standardu.

W związku z „represyjnym” charakterem pobieranej opłaty wskazać również należy na wynikający z przepisów kodeksu cywilnego zakaz stosowania kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania o charakterze pieniężnym (art. 483 kc), co oznacza, że zastrzeżenie w umowie zawartej z konsumentem kary umownej z tytułu zwłoki w zapłacie zobowiązania wynikającego z umowy ma charakter bezprawny.

W konsekwencji powyższych okoliczności, istotnego znaczenia w kontekście pojęcia czynu nieuczciwej konkurencji, nabiera możliwość uznania za naruszające dobre obyczaje, nieuczciwe przerzucanie przez Europark na konsumentów kosztów ponoszonej działalności w postaci „opłaty administracyjnej”, gdy opiera się to, na systematycznym wykorzystywaniu niedoświadczenia lub słabości drugiej strony. Europark wskutek pobierania zryczałtowanej opłaty w wysokości 150 zł od każdego konsumenta, który nie uiszczył w terminie opłaty dodatkowej polepsza swoją sytuację kosztem konsumenta w stosunku do tego, jak gdyby dochodził od konsumenta odsetek i poniesionych kosztów na drodze sądowej. Wskazać należy, iż przepis art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji nie wyklucza swobody stron w kształtowaniu treści zawieranych umów, jednakże korzystanie przez strony z tej swobody nie może prowadzić do zawierania umów, które dają się zakwalifikować jako sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, a przy tym zagrażają lub naruszają interes konsumenta. Mając zatem na uwadze zakazy zawarte w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, które mają na celu również zapobieganie posługiwaniu się przez podmioty gospodarcze nieuczciwymi metodami, które pozwoliły przedsiębiorcy osiągnąć lepszą pozycję na rynku niż gdyby działały uczciwie i zgodnie z prawem stwierdzić należy, iż zakwestionowane działania stosowane wskutek wykorzystania silniejszej pozycji rynkowej, świadczą o naruszeniu dobrego obyczaju i naruszeniu interesu konsumentów.

Wskazać również należy, że już pobieżna analiza dokonanej przez Europark z dniem 17 czerwca 2013r. zmiany treści Regulaminu i Wezwania do zapłaty wskazuje, iż jakkolwiek wprowadzone zmiany doprowadziły do zmiany tytułu opłaty z „opłaty administracyjnej” na „karę umowną”, jednakże były to jedynie zmiany „kosmetyczne” i nie wpłynęły na zaniechanie z w.w datą niekorzystnych dla konsumentów przejawów stosowania praktyki. Dla konsumenta jest obojętne, czy w związku z brakiem zapłaty opłaty dodatkowej z tytułu naruszenia regulaminu przedsiębiorca obciąży go dodatkową opłatą w wysokości 150 zł z tytułu „kary umownej”, czy „opłatą administracyjną”. Jak wykazało przeprowadzone postępowanie, niezależnie od tytułu opłaty, jako zryczałtowane, nieekwiwalentne świadczenie pieniężne pobierane przez przedsiębiorcę w związku z brakiem zapłaty w terminie, ma ono charakter bezprawny.

Zatem stwierdzić należy, że skutek praktyki dla konsumenta miał miejsce również po dokonaniu zmiany w dniu 17 czerwca 2013 r.

Natomiast zmiana treści Regulaminu oraz treści Wezwania do zapłaty dokonana przez Europark z dniem 1 maja 2014 r, polegająca na całkowitym wycofaniu „opłaty administracyjnej” w wysokości 150 zł i zastąpieniu jej możliwością obciążenia konsumenta faktycznymi kosztami ponoszonymi przez Europark w związku z dochodzeniem „opłaty dodatkowej” została zaaprobowana przez Prezesa UOKIK. Dokonana zmiana znalazła wyraz w zamieszczeniu w Regulaminie zapisu uprawniającego Europark w przypadku nieziszczenia „opłaty dodatkowej” w przeciągu 7 dni od daty jej naliczenia, żądania zapłaty opłaty dodatkowej na drodze postępowania egzekucyjnego. Opłata ta zawierać będzie koszty pozyskania danych właściciela pojazdu przez CEPIK oraz koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego.

Jakkolwiek, w ocenie Prezesa UOKIK, nie jest uzasadniony arbitralny charakter w/w zapisu Regulaminu, w zakresie w jakim, niejako z góry rozstrzyga o obciążeniu kontrahenta przedsiębiorcy zarówno kosztami pozyskania informacji z CEPIK, kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego, w sytuacji gdy decyzja o kosztach należy do wyłącznych kompetencji sądu rozstrzygającego i nie jest z góry przesądzony wynik takiego rozstrzygnięcia, to jednak dokonana zmiana pozytywnie wpływa na interesy konsumentów. Z datą 1 maja 2014r. nie jest wobec nich stosowana zakwestionowana, zupełnie nieuzasadniona opłata, a zatem pożądaný skutek postępowania został osiągnięty z datą 1 maja 2014 r.

Stąd też, wobec spełnienia wszystkich przesłanek z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, należy stwierdzić, iż stosowane przez Europark działanie było sprzeczne z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowiło czyn nieuczciwej konkurencji z art. 3 ust. 1 w.w ustawy.

Odnosząc się w tym miejscu do argumentacji Europark, który twierdzi, iż opłata administracyjna „nie stanowi zryczałtowanej sumy kosztów ponoszonych przez Europark” ani też „sposobu sfinansowania wydatków, które Europark ma ponieść w przyszłość”, to w ocenie Prezesa UOKIK argumentacja ta jest niespójna i wewnętrznie sprzeczna, stąd nie może zostać uwzględniona. Skoro bowiem Spółka wprost wskazuje, iż „ustanowienie opłaty administracyjnej zmierza jedynie do zmotywowania nierzetelnego kontrahenta do terminowego wykonania zobowiązania wynikającego z Regulaminu Parkingu” oraz „w związku z naruszeniem Regulaminu parkingu ponosi szereg wydatków (...), które mają charakter rzeczywisty i określony i są ponoszone (...) jeszcze przed wysłaniem wezwania do zapłaty do nierzetelnego kontrahenta, co jednak (...) nie pokrywa kosztów związanych z nieprzestrzeganiem regulaminu” oraz w innym miejscu, iż „opłata administracyjna jest opłatą zryczałtowaną dla każdego z kierowców, który zlekceważył Regulamin Parkingu i druk opłaty dodatkowej. Wysokość tej opłaty jest ustalona „(...)w oparciu o wysokość kosztów pozyskania informacji o właścicielu pojazdu, kosztach administracyjnych i kosztach związanych z ewentualną windykacją należności przez TAXAT”, to ma ona ryczałtowy charakter i represyjny cel jej wprowadzenia. Z powyższego wynika zatem uzasadniony wniosek, iż opłata administracyjna pobierana od konsumentów przez Europark nie jest ekwiwalentem jej świadczenia wobec konsumenta. Dla powyższej oceny, skutkującej ich kwalifikacją jako działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszające interes konsumenta, a zatem stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ambiwalentne są podnoszone przez Europark okoliczności, iż jest spółką z kapitałem zagranicznym działającym w oparciu o model wypracowany w Szwecji, Danii i

Norwegii., że zawiera umowy nie tylko z konsumentami, a treść postanowień umowy jest jednoznaczna i nie budzi wątpliwości.

Ad 3)

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 tej ustawy stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Ze zbiorowym interesem konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

Prezes UOKiK podkreśla, że o tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż: *„(...) nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów”* (wyrok z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK ma do czynienia z zagrożeniem naruszenia praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy korzystali lub mogli korzystać z usług Europark w oparciu o stosowane wzorce umowne zawierające niedozwolone postanowienia umowne oraz otrzymali lub mogli otrzymać od przedsiębiorcy „Wezwania do zapłaty”. W tej sytuacji bezprawne zachowanie Europark może nie dotyczyć interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz może naruszać uprawnienia określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy klientów Europark

Stosowanie opisanej wyżej praktyki godzi zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że trzecia przesłanka niezbędna do wykazania stosowania przez Europark praktyki wskazanej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Podstawa prawna wydania decyzji w pkt I

Art. 27 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W przypadku określonym w ust.1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania (ust. 2).

Europark podniósł po raz pierwszy okoliczność dokonania zmian w Regulaminie oraz w treści „Wezwań do zapłaty” pismem z dnia 7 listopada 2013 r. zaś uwiarygodnił swoje wyjaśnienia pismem z dnia 3 stycznia 2014 r. a zatem pod koniec prowadzonego postępowania administracyjnego. Dokonane przez Europark zmiany nie zostały jednak pozytywnie ocenione przez Prezesa UOKiK tj. jako zaniechanie zarzuconej praktyki. Następnie Europark pismem z dnia 4 kwietnia 2014 r., poinformował Prezesa UOKiK o dokonaniu kolejnej zmiany oraz wskazał jako datę zmian 1 maja 2014 r. Udokumentowanie dokonanych zmian nastąpiło w piśmie z dnia 8 maja 2014 r.

Jak wykazało zatem przeprowadzone postępowanie Europark dokonał zmiany stosowanych wzorów umownych tj. „Regulaminu Funkcjonowania parkingu”, oraz „Wezwania do zapłaty” poprzez zastąpienie z dniem 1 maja 2014 r. kwestionowanego postanowienia postanowieniem o treści: *„W przypadku nieuiszczenia opłaty dodatkowej w przeciągu 2 tygodni od daty jej naliczenia Europark będzie dochodził zapłaty w drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Użytkownik parkingu zostanie dodatkowo obciążony kosztami pozyskania danych właściciela pojazdu z Cepik w wysokości przewidzianej w Par. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19.09.2001r. w sprawie centralnej ewidencji pojazdów (Dz.U. z 2001 r. Nr 106 poz. 1166 z późn. zm.) a także kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego wynikającymi ze stosowanych przepisów”*. W „Wezwaniu do zapłaty” zakwestionowany zapis został zastąpiony przez postanowienie „koszty pozyskania danych właściciela pojazdu z CEPIK”.

W konsekwencji uznać należy, iż opisana w pkt I. 1 sentencji decyzji praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów wypełniająca przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy, jak również opisana w pkt I. 2 sentencji decyzji praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów wypełniająca przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy, została zaniechana z datą 1 maja 2014 r.

Stąd też Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie stosowania praktyki z dniem 1 maja 2014 r.

Stąd, podstawą prawną wydania decyzji w pkt I sentencji decyzji jest art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie (...)

Ad. II.

Podstawa prawna wydania decyzji w pkt II

Kara pieniężna

Zgodnie z art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24.

Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym, Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary. Ustawa nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary. W art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i

konsumentów jedynie wskazano, iż ustalając wysokość kary Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy.

W niniejszej sprawie, w punkcie I 1. i I 2. sentencji decyzji stwierdzono, że Europark naruszył zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zakaz ten ma charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przesłanki natury prawnej, które umożliwiały zalegalizowanie tych praktyk. Spełniona jest zatem podstawowa przesłanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej.

Nakładając karę pieniężną Prezes UOKiK, nie może pominąć funkcji, jaką kara ta ma pełnić, a zatem kara nałożona na przedsiębiorcę z tytułu naruszenia zakazów określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów pełni funkcję represyjną (tj. stanowić ma dolegliwość za naruszenie przepisów w.w. ustawy, a także prewencyjną i dyscyplinującą (tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości). W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

W nawiązaniu do powyższego, stwierdzić należy, iż w ocenie Prezesa UOKiK uzasadnione jest nałożenie na Europark kary pieniężnej jedynie z tytułu stosowania praktyki opisanej w pkt I 2. sentencji decyzji.

Przy nakładaniu kary istnieje także konieczność ustalenia przesłanek podmiotowych praktyki, tj. stwierdzenia, że określone w ww. przepisie naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. W świetle obowiązujących przepisów prawa nieumyślność naruszenia przepisów ustawy nie wyklucza istnienia podstaw do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Stwierdzenie nawet nieumyślnego naruszenia ustawy daje bowiem podstawę do nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Dokonując oceny zaistnienia w niniejszej sprawie przesłanki „co najmniej nieumyślnego” naruszenia przepisów ustawy przez Europark, Prezes UOKiK wziął pod uwagę, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego⁶, element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia przepisów ustawy wyraża się w tym, że przedsiębiorca działa mając świadomość, że swoim zachowaniem narusza zbiorowy interes konsumentów, lub gdy jako profesjonalny uczestnik rynku mógł (powinien był) taką świadomość mieć. Prezes UOKiK uwzględnił również treść art. 83 Konstytucji RP, z którego wynika, że każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego, takich jak Europark. Podmioty profesjonalne działające na rynku powinny mieć możliwość przewidzenia, że podejmowane przez nie działania będą uznane przez Prezesa Urzędu za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W w.w. wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, iż *„element subiektywny w postaci w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia przepisów ustawy, określany mianem „winy” jest okolicznością braną pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary”*, potwierdził iż stwierdzenie zawinionego charakteru działania przedsiębiorcy nie jest konieczną przesłanką stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy.

W zakresie opisanym w punkcie I.2 sentencji decyzji, Europark jako podmiot prowadzący od wielu lat działalność gospodarczą na rynku świadczenia usług na

⁶ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.04.2011r. sygn. akt III SK 45/10

rzecz konsumentów oraz innych podmiotów, dodatkowo korzystający z pomocy profesjonalnej kancelarii prawniczej powinien znać prawidłowe zasady postępowania oraz mieć świadomość jakie działania mogą naruszać zbiorowe interesy konsumentów. Z zasad tych wynika bowiem brak możliwości obciążania konsumentów tak wysokimi, ryczałtowymi „opłatami administracyjnymi” z tytułu zwłoki w zapłacie „opłaty dodatkowej”. Dodatkowo wobec Europark już w 2011r. Prezes UOKiK prowadził postępowanie o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów oraz wydał decyzję stwierdzającą jej stosowanie. Pomimo tego, w ocenie Prezesa UOKiK z całokształtu okoliczności sprawy wynika, że Europark jakkolwiek powinien, to jednak nie dochował należytej staranności w zakresie oceny bezprawności stosowanych opłat, w tym oceny, że podejmowane przez niego działania stanowią praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Stwierdzić zatem należy, iż w zakresie praktyki opisanej w pkt 1. 2 sentencji decyzji, działanie Spółki było co najmniej nieumyślne, a zatem spełniona została kolejna przesłanka warunkująca nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej.

W praktyce orzeczniczej Prezesa UOKiK przyjęło się, że ustalanie wysokości kary pieniężnej przebiega dwuetapowo. Na pierwszym etapie, po ustaleniu wysokości przychodu przedsiębiorcy za rok poprzedzający wydanie decyzji, Prezes UOKiK dokonuje oceny wagi naruszenia ustalonej ze względu na odczuwalność skutków jakie dana praktyka wywołuje dla interesów konsumentów. Z uwagi na powyższe, potencjalne naruszenia kwalifikowane są pod kątem etapu kontraktowania (zawierania umowy) na jakim doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Prezes UOKiK przyjmuje zatem, że za najpoważniejsze uznać należy naruszenia interesów konsumentów dokonywane na etapie wykonywania kontraktu, a w dalszej kolejności naruszenia na etapie zawierania umowy oraz naruszenia na etapie przedkontraktowym. Przypisanie naruszenia do określonego etapu kontraktu i w efekcie ustalenie wagi naruszenia skutkuje ustaleniem kwoty bazowej liczonej jako procent od wartości przychodu przedsiębiorcy, co jest podstawą dalszego ustalania wysokości kary - już na drugim etapie. Na tym etapie Prezes UOKiK bierze pod uwagę wszystkie okoliczności łagodzące i obciążające mające wpływ na ustalenie wysokości kary. Okoliczności łagodzące powodują zmniejszenie kwoty bazowej zaś okoliczności obciążające powodują podwyższenie kwoty bazowej. Łączny wpływ okoliczności łagodzących i obciążających odniesiony do kwoty bazowej pozwala na ustalenie kary pieniężnej w ostatecznej wysokości⁷.

W roku 2013 r. Europark osiągnął przychód w wysokości 2 583 225, 38 zł.

Kwota w/w przychodu jest podstawą ustalenia wysokości kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorcę, co wynika z treści art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który stanowi, że kara pieniężna ustalana jest przez Prezesa UOKiK w wysokości nie większej niż 10 % przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Zatem górna granica kary, jaką Prezes Urzędu mógł nałożyć na przedsiębiorcę to kwota 258 322, 53 zł.

W zakresie opisanym w pkt 1.2 sentencji decyzji, wykazano że Europark stosował praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, polegające na żądaniu od dłużników - konsumentów w treści przesyłanych im „Wezwań do zapłaty” kwoty 150 zł tytułem „opłaty administracyjnej”, co stanowi czyn nieuczciwej

⁷ Patrz: „Wyjaśnienia Prezesa UOKiK w sprawie ustalania wysokości kar pieniężnych za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów” – www.uokik.gov.pl

konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503) oraz stwierdzono zaniechanie jej stosowania z dniem 1 maja 2014 r.

Na ustalenie wysokości kary w pkt II sentencji decyzji w wysokości 13 562 zł (słownie: trzynaście tysięcy pięćset sześćdziesiąt dwa złote) z tytułu stosowania praktyki opisaney w pkt I. 2 sentencji decyzji wpłynęła ocena charakteru tej praktyki dokonana w świetle art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów tj. z uwzględnieniem stopnia jej szkodliwości dla interesów ekonomicznych konsumentów, w tym okresu trwania naruszenia. W/w przepis stanowi, że przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczność naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes UOKIK wziął pod uwagę bezpośredni wpływ stosowania zakwestionowanych praktyk na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa. Zatem wziąć pod uwagę należało okoliczności i naturę naruszeń. Bezprawne działania Europark, polegały w istocie na pobieraniu od użytkowników parkingu – w tym konsumentów nieekwiwalentnej a zatem nienależnej opłaty z tytułu zwłoki w zapłacie „opłaty dodatkowej” w wysokości 50 -80 zł. Wskazać należy, że w.w „opłata dodatkowa” stanowiła sankcję za naruszenie regulaminu parkingu, a zatem nakładana była w sytuacji, gdy np. faktyczny czas parkowania był dłuższy niż uiszczona z góry opłata parkingowa lub gdy posiadacz pojazdu w ogóle nie dokonał opłaty, gdyż nie zauważył oznaczeń, że jest to parking prywatny (taką sytuację opisywała większość osób składających skargę na Europark do UOKIK). Uzasadniony jest zatem wniosek, że na użytkownika parkingu nakładana była sankcja finansowa w jednolitej wysokości niezależnie od rodzaju naruszenia, a zatem nawet nieznaczne przekroczenie czasu opłaconego parkowania, przy stawce za każdą rozpoczętą godzinę parkowania 3 zł, skutkowało opłatą dodatkową w wysokości 50 – 80 zł. W ocenie Prezesa UOKIK, już sama opłata dodatkowa w kwocie 50- 80 zł jest wysoką sankcją finansową nakładaną na konsumenta w sytuacji nawet błahego naruszenia. Nakładanie na użytkowników parkingu poza opłatą dodatkową, jeszcze dodatkowej, ryczałtowej sankcji w wysokości 150 zł, gdy kwota tej sankcji nie ma uzasadnienia ekonomicznego w ponoszonych przez przedsiębiorcę kosztach, a ustalenie jej na tym poziomie ma na celu wyłącznie „sztuczne” podniesienie zadłużenia konsumenta do kwoty minimum 200 zł, po to, by przedsiębiorca mógł zamieścić w „Wezwaniu do zapłaty” ostrzeżenie o możliwości wpisania zadłużenia konsumenta do Krajowego Rejestru Długów, jest przejawem bezwzględnej, bezpodstawnej, finansowej eksploatacji konsumenta przez Europark. Wskutek zamieszczenia w Regulaminie zakwestionowanego postanowienia i wezwania do zapłaty „opłaty administracyjnej”, wzmocnionego sankcją w postaci możliwości wpisania danych o zadłużeniu konsumenta do Krajowego Rejestru Długów konsumenci mogli podejmować niekorzystne dla siebie decyzje finansowe, zatem obydwie praktyki skutkowały lub mogły skutkować niekorzystnymi dla konsumentów konsekwencjami finansowymi – zatem dotyczyły wrażliwej sfery – sfery finansów konsumenta. Natomiast zakwestionowane działania Europark nakierowane były na osiągnięcie przez Spółkę nieuzasadnionych korzyści kosztem konsumentów.

Działania takie prowadzone były przez Europark około 3 lat, co świadczy o długotrwałym charakterze jej stosowania. Stąd stopień naruszenia mierzony czasem

stosowania praktyki określić należy jako znaczny. Jednak w ocenie Prezesa UOKIK, stopień naruszenia mierzony wyłącznie czasem stosowania praktyki nie odzwierciedla całości szkodliwości tego naruszenia, które określić należy jako poważne.

Stosowana przez Europark praktyka określona w pkt I. 2 sentencji decyzji, ma miejsce na etapie wykonywania kontraktu. Praktyka stosowana na tym etapie sprawia, że konsumenci nie mają już możliwości „wycofania” się ze stosunku prawnego w celu uniknięcia niekorzystnych skutków, są niejako przymuszeni do podejmowania określonych decyzji. W okolicznościach sprawy, chcąc uniknąć zapłaty „opłaty administracyjnej” muszą bezwzględnie zapłacić „opłatę dodatkową” z tytułu naruszenia regulaminu parkingu, niezależnie od tego, czy uważają ją za zasadnie nałożoną. Wprawdzie mogą również złożyć reklamację, ale skoro reklamację rozpoznaje ten sam podmiot, który wcześniej nałożył karę, to wątpliwości konsumentów w bezstronność jego werdyktów, mogą zniechęcać do korzystania z tego sposobu weryfikacji decyzji Europark. Stąd też uzasadniona jest ocena Prezesa UOKIK, że wskutek stosowanej praktyki istnieje wysoki stopień możliwości potencjalnego zniekształcenia zachowania rynkowego konsumenta.

W podsumowaniu, dokonując oceny wagi w.w naruszenia, uznać należy ten typ praktyki za bardzo szkodliwy dla interesów konsumenta, co przekłada się na ustalenie wysokości kwoty bazowej na poziomie 0,5 % przychodu przedsiębiorcy uzyskanego w roku 2013 dla praktyki stwierdzonej w pkt I.2 sentencji decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu, okolicznością obciążającą a zatem podwyższającą wymiar kary o 25 % jest to, iż jest to już druga decyzja wydana przez Prezesa UOKIK wobec Europark w związku ze stwierdzeniem naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W dniu 7 grudnia 2011r. Prezes UOKIK wydał Decyzję RLU-33/2011, w której stwierdził stosowanie przez Europark praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poprzez stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej z art. 5 ust.1 i 2 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym tj. praktyki z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stwierdził zaniechanie jej stosowania. W związku ze stwierdzoną praktyką na Europark została nałożona kara pieniężna w wysokości 2 658 zł. W.w decyzja jest prawomocna. Powyższe oznacza, że Europark już wcześniej dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ponieważ jednak stwierdzone niniejszą decyzją naruszenie nie jest takie samo, jak stwierdzone poprzednio, skutkuje to podwyższeniem kwoty bazowej o 25 %.

Biorąc pod uwagę w.w okoliczność obciążającą podwyższa ona wymiar kary o 25%.

Natomiast okolicznością łagodzącą jest zaniechanie stosowania przez Spółkę zarzuconej praktyki. Z tego tytułu Prezes UOKIK może maksymalnie zmniejszyć kwotę bazową o 30 %. Skoro jednak Spółka zaniechała stosowania praktyki dopiero od 1 maja 2014 r. zatem już na końcowym etapie postępowania uzasadnione jest zmniejszenie kwoty bazowej o 20 %.

Łączny wpływ okoliczności łagodzących i obciążających spowodował podwyższenie kwoty bazowej o 5 %.

Zatem kara pieniężna została ustalona (po zaokrągleniu) w wysokości 13 562 zł , co stanowi 0,53 % przychodu przedsiębiorcy oraz 5, 3 % maksymalnej kary możliwej do nałożenia na przedsiębiorcę w tym postępowaniu.

Przyjmując wspomniane wcześniej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy (funkcja represyjna kary), ale równocześnie pozwalającym mu na dalsze prowadzenie działalności, Prezes UOKIK postanowił nałożyć na Europark tytułu stosowania praktyki określonej w pkt I 2 karę w wysokości 13 562 zł. Kara w w/w wysokości spełnia nie tylko funkcję represyjną ale również prewencyjną zapobiegając stosowaniu przez przedsiębiorcę opisanych w decyzji działań bezprawnych w przyszłości.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawie: **NBP O/O Warszawa 511010100078782231000000**.

Mając powyższe na uwadze organ antymonopolowy orzekł, jak w punkcie II sentencji.

Ad. III sentencji decyzji

Koszty postępowania

Zgodnie z art. 77 ust.1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty tego postępowania, przy czym, zgodnie z art. 80 powołanej ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie .

Z kolei, zgodnie z art. 264 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji, organ administracji publicznej, ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia, przy czym zgodnie z art. 264 §1 tego kodeksu, do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron – w przypadkach przewidzianych w art. 56, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. W postępowaniu, które kończy niniejsza decyzja, Prezes Urzędu stwierdził, w punkcie I. 1 i 2 sentencji decyzji stosowanie przez Europark praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a zatem „jest zobowiązany ponieść koszty postępowania”, którymi w okolicznościach niniejszej sprawy, są wydatki w kwocie 45, 80 zł (słownie: czterdzieści pięć złotych 80/100), związane z korespondencją Prezesa UOKIK.

Jednocześnie na podstawie art. 264 § 1 kpa w związku art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznacza skarżonemu przedsiębiorcy termin 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji jako termin uiszczenia w.w kosztów

postępowania i wskazuje, że należy je wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie : NBP O/O Warszawa 51 1010 0078 7822 31 00 0000.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak w pkt III sentencji decyzji

Pouczenie

1. Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie .
2. Stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 k.p.c. – w przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania, zawartego w pkt III sentencji decyzji, należy wnieść zażalenie na nie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie w terminie 1 tygodnia od dnia doręczenia decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Delegatury UOKIK w Lublinie
Ewa Wiszniowska

Otrzymuje :

1/ pełnomocnik Europark Sp. z o.o. w Warszawie